

TAPOLCSÁNYI
ÁLTALÁNOS ISKOLAI KOLLÉGIUM
KOLLÉGIUMI PEDAGÓGIAI PROGRAMJA
2017-2018

Tartalomjegyzék

1. Bevezető (helyzetelemzés)
2. Helyzetfeltárás. A működéssel kapcsolatos belső feltételrendszer bemutatása
 - 2.1. Helyzetelemzés, szociometria
 - 2.2. A kollégiummá alakulásunk története
 - 2.3. Fenntartói, partneri, környezeti elvárások
 - 2.4. A működés feltételrendszere
 - 2.4.1. Személyi feltételek
 - 2.4.2. Tárgyi-dologi feltételek
 - 2.5. Gyerekek összetétele
 - 2.6. A nevelőmunka helyzete. A tanulmányi és gyermekvédelmi munka
 - 2.7. Felzárkóztatás, tehetséggondozás
 - 2.8. Gondoskodási feladatok
 - 2.9. A kollégium, mint a közösségi élet színtere
 - 2.10. A kollégium külső kapcsolatainak alakulása
 - 2.11. Az intézményi minőségfejlesztésről
 - 2.11.1. A kollégium belső és külső méréseivel kapcsolatos program feladatai
 - 2.11.2. A belső és külső mérésekkel kapcsolatos célkitűzéseink
 - 2.12. Összegzés
3. A kollégium Tervezett Fejlesztési terve
 - 3.1. A kollégiumi nevelés alapvető elvei, céljai
 - 3.2. A pedagógiai tevékenység szerkezete
 - 3.2.1. Felzárkóztatás, tehetséggondozás
 - 3.2.2 A tanulókról való gondoskodás, személyes törődés
 - 3.2.3. A szabadidő eltöltését szolgáló foglalkozások
 - 3.2.4. Gyermek- és ifjúságvédelem
 - 3.2.5. Diákönkormányzati munka. A közösségi élet fejlesztése. Hagyományápolás.
A kollégium egyéni arculata.
 - 3.2.6. Kapcsolatrendszer
4. A tanulók fejlesztésének terve
 - 4.1. A tanulás tanítása
 - 4.2. Az erkölcsi nevelés
 - 4.3. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés
 - 4.4. Állampolgárságra, demokráciára nevelés
 - 4.5. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése
 - 4.6. A családi életre nevelés
 - 4.7. Testi és lelki egészségre nevelés
 - 4.8. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség
 - 4.9. A fenntarthatóságért és környezettudatosságért felelős magatartás kialakulásának segítése
 - 4.10. Pályaorientáció
 - 4.11. Gazdasági és pénzügyi nevelés
 - 4.12. Médiatudatosságra nevelés
5. A SNI diákjainkról
 - 5.1. Az SNI gyerekek integrációjáról
6. A pedagógiai felügyeletről
 - 6.1. A pedagógiai felügyelet átadásakor
7. A kollégiumi nevelés eredményességének értékelése
8. Záradék
 - 8.1. A Pedagógiai Program személyi és időbeli hatálya
 - 8.2. A Pedagógiai Program módosítása

1. Bevezető (helyzetelemzés)

A pedagógiai program összeállításában alapul vett főbb szempontok, a program felülvizsgálatának oka.

A program elkészítésének törvényi vonatkozásai.

Ez a szakmai alapdokumentum szabályozza a Tapolcsányi Általános Iskolai Kollégium működésének neveléssel összefüggő valamennyi paraméterét. A Pedagógiai Programunk a Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény, a Köznevelésről szóló törvény (1993. évi LXXIX. tv.) kollégiumokra vonatkozó előírásai, az Nkt. végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet, a NAT (110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet, a Kollégiumi nevelés országos alapprogramjának kiadásáról szóló 59/2013 (VIII. 9.) EMMI rendelet alapján, valamint a 20/2012 (VII.31.) EMMI rendelet a nevelési oktatási intézmények működéséről lett összeállítva.

A program megalkotását a 2013.01.01-től megváltozott tényező tették indokoltá. Egyrészt intézményünk a Fővárosi Önkormányzat Gyermekvédelmi ügyosztályától átkerült a Klebelsberg Intézményfenntartó Központhoz, amely az eddigi gyermekvédelmi hovatartozásunkat megváltoztatva az oktatáson belül a szakképző kollégiumokhoz kerültünk át.

Az eddigi szakmai identitásunkat, arculatunkat meghagyva kollégiumként és gyermekvédelmi tartalom mellett a gyermekvédelmi feladatokat is ellátva mondhatni úgy, hogy kettős szakmai funkciót látunk el, illetve szolgáltatunk. Az előbbi okokból adódóan új szakmai tapasztalatok és a jogi szabályozás változásai is időszerűvé teszik pedagógiai programunk újragondolását, amely által - hitünk szerint - intézményünkben még színesebben, és még eredményesebben végezheti a jövőben a pedagógiai és gyermekvédelmi munkát egyaránt.

2. Helyzetfeltárás. A működéssel kapcsolatos belső feltételrendszer bemutatása

2.1. Helyzetelemzés, szociometria

A gyors társadalmi változások hatására folyamatosan emelkedik a szociális és családi okok miatt hátrányos, vagy veszélyeztetett helyzetbe került gyerekek száma. A gyermekvédelmi alapellátás a családok számára ugyan segítséget nyújt, de eszközei korlátozottak, és nem képes minden esetben a hátrányok kompenzálására, korrigálására.

Nem tudja felvállalni e családok gyerekeinek művelődési, önképzési lehetőségeinek biztosítását, a kultúra közvetítését, és a megfelelő ismeretek és tudás megszerzését.

A sokrétű hátrányos helyzetből tapasztalataink szerint csak úgy tudnak a gyerekek kilépni, ha családi kapcsolatok megtartása mellett kollégiumi nevelésben és elhelyezésben részesülnek.

A kollégiummá alakult volt hetes-átmeneti otthon 39 éves gyakorlatában számtalan általános iskoláskorú gyermeket segített abban, hogy életpályájuk - hátrányos helyzetük ellenére - pozitív irányba folytatódjon.

Mindenkor a tudás megszerzésére, a kultúra közvetítésére törekedtünk. A készségek, képességek fejlesztése, az önállóságra törekvés, az egyedi személyiségi tulajdonságok elismerése, a biztonság megteremtése kiemelt fontosságú volt.

A kollégiumi nevelés alapprogramja elsősorban a középiskolások számára készült. Általános alapvető és tartalmi kerete iránymutatást ad arra, hogy miként alkalmazható a tanköteles gyerekek számára is. Fontos figyelembe venni, hogy a nevelési célok és feladatok mindenkor az életkori

sajátosságokhoz és a gyerekek adottságaihoz igazodjanak.

Kiemelt szerepű a személyiség formálása, a tanulás, az ismeretek megszerzése, mely az általános műveltséget alapozza meg, és ehhez szorosan kapcsolódik az alapvető erkölcsi szabályok elsajátítása.

A nevelés minden fázisában helyet kap a család, a szülő, hiszen különösen az általános iskolás korban az érzelmi kapcsolatok fenntartása, megerősítése, az egészséges személyiségfejlődés szempontjából is alapvető követelmény.

A felvételt igénylő gyerekek indokai sokfélék. Anyagi, szociális, iskoláztatási okok mellett képességbeli különbségek is meghúzódnak, mellyel a család egyedül nem képes megbirkózni.

A nevelési folyamatban az esélyek megteremtése érdekében beépül:

- differenciált személyiségfejlesztés
- pszichológiai segítségnyújtás
- családi kapcsolatok erősítése, nevelési tanácsadás
- felzárkóztatás
- tehetséggondozás
- alapvető értékek közvetítése
- továbbtanulásra felkészítés
- életkori sajátosságokhoz igazodó szabadidő eltöltése.

A kollégiumi elhelyezés lehetőség, a gyerekek és a család számára, hogy életkörülményeik ezen idő alatt javuljanak, valamint a gyerekek számára lehetőség nyíljon az esélyegyenlőség megteremtésére.

Meggyőződésünk, hogy a hátrányos helyzet korrigálására tett korai intézkedések, és a bentlakásos elhelyezés eredményesebb, ha minél előbb megkezdődhet a gyerekek átgondolt, célirányos nevelése.

Kollégiumunkban ebben szeretnénk maximális segítséget nyújtani a rászoruló gyerekek és szüleik számára.

2. 2. A kollégiummá alakulásunk története

Az épület a II. kerület egyik legszebb helyén, a Rózsadombon épült 1910-13-ig. Építtetője és egyben első tulajdonosa Gerstenberger Emil, magyar királyi építési tanácsos.

A ház többször cserélt tulajdonost, 1924-1938-ig Ferenc József főherceg lakott benne.

1948-tól folyamatosan napjainkig gyermekvédelmi célokat szolgált. A Magyar Vöröskereszt a háború után árván maradt gyermekek számára létesített otthon, majd 120 óvodás korú gyermek oktatása és nevelése folyt Hóvirág Gyermekotthon néven.

1964-66-ig az épületet felújították. A II. kerülettől a Főváros tulajdonába került, mely 1966-tól hetes otthonként működött általános iskolás lányok számára.

1988-97 között a gyermekek összetétele hetes otthonon belül is változott, a lányotthon fokozatosan átalakult testvérek fogadására, valamint megindult a koedukációra történő áttérés is.

A Gyermekvédelmi Törvény jogilag nem rendezte a hetes otthoni elhelyezést, ezért átmeneti otthonként működött, megőrizve pedagógiai rendszerét, hagyományait, és gyermekvédelmi feladatait, majd kollégiummá alakult, a gyermekvédelmi feladatok megtartásával.

2. 3. Fenntartói, partneri, környezeti elvárások

Pedagógiai programunkat a fenntartó Klebelsberg Intézményfenntartó Központ, a szülők és kollégisták elvárásait, a helyi környezeti adottságokat figyelembe véve alakítottuk ki. Ennek szellemében célunk a tankötelezettség megvalósíthatóságának, teljesítésének biztosítása, a továbbtanulás lehetőségének biztosítása, segítése, valamint az esélyegyenlőség megteremtése, a tanuláshoz és egészséges személyiségfejlődéshez szükséges körülmények megteremtése, családpótló tevékenységek megvalósítása, önálló tanulás kialakulásának támogatása. Az elvárásokat évente mérjük mind tanuló (a gyerekek iskoláit megszólítva) szülői szinten és ezek figyelembe vételével szervezzük meg a kollégiumi életet.

2. 4. A működés feltételrendszere

2. 4. 1. Személyi feltételek

Nevelőtestület

A kollégium nevelőtestülete mind életkori összetételben, mind szakmai összetételben megfelel a feladatok elvégzéséhez. Minden pedagógus a nevelőtanári feladat ellátásán túl egyéb kvalifikációval is rendelkezik, ami színesíti a nevelői munkájukat.

Valljuk, hogy a legfőbb nevelési eszköz a nevelési folyamatában maga a nevelő személyisége, értékrendje, amit a gyerek magába építve tovább visz és elkíséri egy őt az egész életén át. Nevelőink megfelelő empátiával rendelkeznek, kommunikációjukat a tanulók iránti tisztelet határozza meg. Pedagógiai tevékenységük alapja a **bizalom, szeretet és együttműködés elve**.

Végeznek még: korrepetálást, hétvégi ügyeletet, felzárkóztatást, tehetséggondozással kapcsolatos feladatokat. Egyes nevelők csoportvezetői feladatokat látnak el.

A nevelőtestületben a pályájuk kezdetén lévő kollégáktól egészen a pályájuk végéhez közelebb álló kollégákig szinte minden korosztály képviselteti magát, 30 - 60 éves korig. A kollégák végzettsége igen sokszínű, hiszen a bölcsészet-, természet- és társadalomtudományok különböző területein szerezték szakképzettségüket.

Minden nevelőnknek, gyermekfelügyelőnknek van egy olyan érdeklődési területe, mellyel szívesen foglalkozik és adja tovább kollégistagyereink számára

Technikai dolgozók:

A kollégium gazdasági integrációban működik. A technikai dolgozók a KGSZ-hez azaz a Kollégiumok Gazdasági Szervezetéhez tartoznak. Munkaköri kötelességeiket és feladatuk ellátását a Gazdasági Szervezet igazgatója ellenőrzi. Feladati szinten folyamatos egyeztetés van az igazgató és a KGSZ vezetője között.

Szerintünk nagyon jól működő egység ez.

2. 4. 2. Tárgyi-dologi, feltételek

Kollégiumunk 2 emeletes épületében (1022 Budapest Tapolcsányi út 4.) Rózsadombon van.

Itt 60 fő számára biztosítható férőhelyünk van meghatározva. A diákok – hat ágyas és nyolcágyas szobákban kaphatnak elhelyezést. Csoportonként tanulószobák (van ahol külön, van ahol együtt a hálóval)biztosítják a lehetőséget a nyugodt tanuláshoz Az épületben saját konyha működik, de a gyerekek a kollégium teakonyháját használhatják, valamint mosási lehetőség is van az épületben Az épületben található az intézmény könyvtára amely igen sokrétű funkciót lát el. Próbaterem, internetes elérések, nyomtatással team-megbeszélések helyszíne a nevelőtestületnek.

A legfelső emeleten találhatóak még a pszichológusi, gyermek- és ifjúságvédelmi felelős, logopédusi szoba, elkülönítő, és orvosi szoba, raktár, gyógytorna és kondicionáló szobák.

2. 5. Gyerekek összetétele

A kollégiumban általános iskoláskorú gyerekek nevelkednek 6-16 éves korig.

Minden gyermek, aki hozzánk jelentkezik, gyermek jóléti ajánlással, illetve más gyermekvédelmi problémával rendelkezik (védelembe vett, gyámhatóság által elrendelt hely, vagy GYEJÓ, CSSK ajánlással érkezik, SNI-s vagy enyhe értelmi fogyatékos) kivétel nélkül. Ez természetesen minden gyerek esetében dokumentálva is van.

Van néhány általunk kinevelt középiskolásunk (2-4 fő) akiket közös döntéssel a szülővel, tanulóval nevelővel és az igazgatóval még tovább viszünk a nevelési folyamatba. Fontos, hogy ezeknél a tanulóknál a tanulás segítésében intenzíven közreműködünk. Minden középiskolás esetében külön engedélyt kérünk a fenntartótól. A kollégiumban testvéreket is fogadunk.

Átvállaljuk a családtól vagy az eddiginél fokozottabb módon segítjük a gyerekek erkölcsi-mentális nevelését, a tanulását, pályaaorientációját, hátránykompenzációját.

Kollégiumunkban az integráció zökkenőmentesen valósul meg: a sajátos nevelési igényű (enyhe értelmi fogyatékos, stb.) tanulók, a kisebbséghez tartozó tanulókkal, valamint a többi tanulóval is jó kapcsolatot ápolnak. Integráltan vesznek részt a kollégiumi élet kínálta programlehetőségeken. Tapasztalataink alapján elmondható, hogy diákjaink a hatékony integráció következtében egy közösséget alkotnak minden tekintetben.

2. 6. A nevelőmunka helyzete. A tanulmányi és gyermekvédelmi munka

Kollégiumunkban az eredményes nevelőmunka során kiemelt szerepet tölt be a tanulás segítése – mint elsődleges feladat -, mellette igen színes élet folyik szakkörökkel, színház-, múzeum-, illetve mozi-látogatásokkal, valamint kirándulásokkal tarkítva.

Kiemelten fontosnak tartjuk az erkölcsi nevelést, a kollégiumi és az iskolai életbe való beilleszkedés elősegítését, a konstruktív életvezetésre való ösztönzést. Az új tanulók beérkezésekor tanulási felmérést, képesség vizsgálatot végez a pszichológusunk, vagy a kapott vizsgálati eredményekre hagyatkozunk. Az új tanulóknál nagyon fontos a családé őszi megismerése, a problémák megbeszélése a megfelelő kommunikáció kialakítása nevelő és család, hozzátartozó között, ha kell gyermek és ifjúságvédelmi felelős bevonásával.

Az újonnan érkezetteknek nagy szerepet kap – főleg az első félévben vagy évben az egyéni tanulás, a megfelelő időbeosztás kialakítása. Az ő feladata a gyerekstanulással kapcsolatos folyamatos figyelemmel kísérése a tanév folyamán az iskolában és a kollégiumban egyaránt. Félévkor minden növendékről beszámolót készít, amiben a tanulmányi eredményén kívül a gyerek a magához képest mutatott fejlődéséről, vagy visszaeséséről, családi helyzetéről komplex beszámolót, elemzést készít. A tanulás feltételeinek és lehetőségeinek megteremtése, valamint a tanulás helyének biztosítása a kollégium elsődleges feladatai közé tartozik. Gyerekeink a mindenkor hatályos törvény alapján meghatározott heti óraszámban készülnek a másnapi óráikra, és a tanuláshoz biztosított számukra a megfelelően kialakított tér.

A differenciálás szellemében fenntartjuk azt a jogot, hogy a tanuló év közben is tanulószobára rendelhető legyen (kilencediktől tizenkettedik évfolyamig), és tanári felügyelettel készüljön, amennyiben csoportvezetője úgy ítéli meg, hogy az szükséges a megfelelő eredmény ellenére, mivel a tanuló további fejlődését szolgálja. A jó eredménnyel rendelkező tanulóinknak, biztosítjuk az önálló időbeosztás lehetőségét. A tanulási idő zavartalansága érdekében a telefonokat elveszjük – a

tanóra ideje alatt – a gyerektől.

Mind az egyéni felzárkóztatás mind a csoportos tanulásra egyaránt nagy hangsúlyt kerül tanulószobai foglalkozásainkon. Nagyon sok tanulási problémával küzdő gyerekek van, ezért különösen fontos számunkra ez a terület.

A gyereket mindig a maga teljességében szemléljük – a nevelési folyamat egészében – és így alkotunk véleményt az iskolában illetve így alakítjuk ki a számára legoptimálisabb módot a tanulásra, oktatásra. Bár milyen furcsa, de nagyon lényeges szempont a családi környezet (hogya hova megy haza a gyerek) ismerete és segítése és minden olyan gyermekvédelmi szempont, amik kihathatnak a gyermek személyiség állapotára és ezzel együtt a tanulásra is.

A nevelésnek része a kulturális-művészeti nevelés is. Arra törekszünk, hogy a kollégistáink az esztétikai értékeket észleljék, felismerjék, befogadják, élményként átéljék. Tudatosítjuk diákjainkban, hogy a természetben megtalálható esztétikai értékek, a műalkotások, az irodalmi művek, a filmek, a zeneművek, a népművészeti hagyományok értékrendszerének ismerete éppúgy a műveltség része, mint a kémia, a fizika, a matematika alapkérdéseiben való jártasság. Fontosnak tartjuk a népi hagyományok ismeretét az intézmény hagyományainak ápolását. Mindezek olyan feladatrendszert alkotnak, amelyet felelős tanár fog össze, de a csoportnevelők is segítik a nevelő folyamatot a csoportfoglalkozások beszélgetéseiben.

A színházlátogatásokat kollégistáink számára többnyire pályázati forrásból igyekszünk biztosítani, törekszünk, ezáltal is fejleszteni a kulturális igényüket. Ezeket a látogatásokat, akár a múzeumlátogatásokat - mint említettem - előkészítő munka előzi meg, illetve közös feldolgozás követi. A kulturális nevelést szolgálják a kollégiumi rendezvények is, így a hagyományok ápolása, a nemzeti ünnepekről való megemlékezés, a mikulás és karácsonyi ünnepség, és a havonta más-más rendezvényünk, versenyünk, ünnepeink.

A jól szervezett kulturális élet hozzájárul a szabadidő hasznos eltöltéséhez, a jó hangulatú kollégiumi légkör kialakulásához, a sajátos nevelési igényű, valamint a gyengébb képességű tanulók sikerélményhez juttatásához.

Az iskolai munkára való folyamatos felkészülés egyoldalú és kemény szellemi tevékenység. Az egészséges életmódhoz hozzátartozik az is, hogy kollégistáink sportoljanak, játsszanak, friss levegőn sétáljanak, mozogjanak, azaz a szomatikus nevelés. Kollégiumunk városi, zárt környezetben van, kevés lehetőséget teremtve a szabadidő aktív mozgással, sporttal, sétával való eltöltésére. Nem rendelkezünk sem sportpályával (bérleti lehetőségünk nincs), sem nagyobb kerttel, ezért pályázati forrásból, illetve szakmai keretünkben igyekszünk korcsolya-, illetve heti két alkalommal fociedzést tartunk, lányok-fiuknak egyaránt, ezen kívül ping-pongozási, tollasozási lehetőség, illetve kosárlabdázási lehetőség van. Ezt szolgálja még a kollégium udvarán berendezett játszótér, ami modern és izgalmas jó állapotban lévő játékokból áll. Gyerekeink számára a 2. emeleten a gyógytorna termet többfunkcióssá tettük így egy kis konditermet sikerült kialakítanunk fiuk és lányok számára egyaránt.

2. 7. Felzárkóztatás, tehetséggondozás

A tanulmányi munka egymástól ellentétesnek látszó, de azonos fontosságú két alappólusa a felzárkóztatás és a tehetséggondozás. Az egyik a lemaradókat védi a lemorzsolódástól és segíti képességeik minél nagyobb mértékű kibontakoztatását, a másik a tehetségeseket kívánja még több siker elérésére serkenteni. Kollégiumunkban a felzárkóztató munkának van kiemelt szerepe, hiszen gyermekeink többsége hátrányos helyzetű. Többben speciális beszédjavító vagy fogyatékosok általános iskolájába kapnak fejlesztést nagyon fontos, hogy mindenki megtalálja 8-os korára a megfelelő helyét a továbbtanulásban. Lényeges még a gyerek szempontjából, az, hogy a hátrányaik

leküzdéséhez kapjanak meg minden segítséget tőlünk.

A **felzárkóztatás** az egész nevelőtestület érdeke és feladata. Részt vesznek benne a nevelők, a csoportvezetők, minden pedagógus és gyerekefelügyelők. Alapja a rendszeres ellenőrzés és kapcsolattartás az iskolai tanárokkal, az osztályfőnökökkel, valamint a szülővel.

A **tehetséggondozás** intézményünkben úgy valósul meg, hogy a felismert tehetséget menedzseljük illetve megkeressük a számára legoptimálisabb lehetőségeket, személyt és segítünk neki a az ehhez szükséges feltételeket is előteremteni. A sikerekről beszélve egyre növekvő számban vannak kollégiumunkban kiemelkedő tanulmányi előmenetelt elérő diákok is. Elsődleges feladatunk az intézmény diákjainak segítése - a saját egyéni képességeik alapján.

2. 8. Gondoskodási feladatok, tanulókkal kapcsolatban, gyermek- és ifjúságvédelemi feladatok, prevenció, családok segítése

A személyes törődés és gondoskodás alapja az egyéni idő biztosítása diákjaink számára, mely során igyekszünk megismerni a kollégista személyiségjegyeit, önmagához, a közösséghez, a tanuláshoz, a tanításhoz, az értékéhez való viszonyát, esetleges problémáit. A kollégista a személyes beszélgetések során megélheti a törődést, odafigyelést, érzelmi biztonságot, azt hogy nincs egyedül a család távolléte ellenére sem.

Tanulóink kollégistává nevelésének folyamata a beiratkozáson, a fogadáson, a beillesztésen, a beilleszkedésen át a kollégistává válásig, az integrálódásig, a közösségtudat vállalásáig hosszú folyamat. Ezt elősegítendő a csoportvezetők és minden nevelő egyéni beszélgetések alkalmával és tematikusan tervezett csoportfoglalkozásokon igyekszik támogatni a folyamatot.

Gyermek-és ifjúságvédelemi feladatok

A nevelő testület kiemelt feladatának tekinti a hátrányos helyzetű, vagy veszélyeztetett környezetből kikerülő gyerekek beilleszkedését, életük figyelemmel kísérését. Egyéni nevelési program alapján tervezik, szervezik és segítik tanulásukat, kapcsolatuk alakulását felnőttekkel, társakkal és családjukkal.

A gyermekvédelmi feladatok ellátásának legeredményesebb módja a csoporton belüli egyéni foglalkozások, mely az agapé szeretetre és nem utolsó sorban a bizalomra épül.

Az egyéni problémák feltárása valamint ezen problémák szakmai szintéren történő kezelésére, megoldására, javaslatot készítenek a kollegák, szakemberek (nevelő, pszichológus, igazgató, gyermekvédelmi felelős, gyerekefelügyelő, ha kell bevonnak más szakembereket is és az iskolát is) rendszeresen tartott szakmai TEAM-eken.

Fontos, hogy az itt töltött időben a gyerekek hátrányai rendeződjenek, megismerjék és éljenek a művelődési, ismeretszerzési lehetőségekkel, melyet családjuk, környezetük nem tud biztosítani.

Gyermekjóléti szolgálatokkal rendszeres kapcsolatot tartva közösen kell továbbra is dolgozni azon, hogy a gyerekek fejlődését, életútját negatívan befolyásoló tényezők fokozatosan rendeződjenek.

Folyamatos jelzéssel élve a kompetens gyermekjóléti szolgálatok, iskolák, szülőké a kollégium felé oda-vissza minden irányba egyaránt.

Az intézmény sajátosságából adódóan a gyermekvédelemnek kiemelt szerepe van. A terület felelősei, és konkrét segítők ezen a területen: a gyermek és ifjúsági felelős a pszichológus, valamint az igazgató és igazgató helyettes minden gyermek és család számára elérhető.

A kollégium másik igen lényeges alapfeladata a **prevenció**, vagyis megelőzni tanulóink testi-lelki

károsodását. Bár ez a két szakasz nehezen választható el egymástól, mégis a megelőzést tekintjük a fontosabb feladatnak, hiszen időben beavatkozva a nevelés folyamatába, védelmet tudunk nyújtani a negatív hatások ellen. Az esetek nagyobb részében a kollégiumba kerülés oka preventív alapokat veszünk figyelembe. Ez szakmailag minden esetben igazolódott.

Családok segítéséről

Nagyon fontos feladat kollégiumunkban, hogy a gyereket nem mint különálló személyt vizsgáljuk, segítjük, hanem a családdal együtt mint közös egységet, hiszen hétvégén ide megy haza a gyerek, és ha szakmánk és emberségünk fontos és igényes akkor nem mindegy hova megy haza a gyerek!

Komoly sikereket mondhatunk magunkénak a családgondozás területén. Mind szociális, mind pszichés megsegítés területén tudunk segíteni az itt nevelkedő gyerekek családjainak. A segítségi irányok szerteágazóak, és ahány eset annyiféle eltérés jelentkezik a segítség milyenségében. Ennek a felelőse a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős, aki az igazgatóval és az igazgató helyettessel tartják a kapcsolatot a gyermekjóléti szolgálatokkal, gyámhatóságokkal, karitatív szervezetekkel, stb. Vagyis kiterjedt széles körű kapcsolat alakult ki az eddigi gyermekvédelmi létünkéből adódóan.

2. 9. A kollégium, mint a közösségi élet színtere

DIÖ-ről (Diákönkormányzat)

Az éves programunkat készítve - immár hagyományszerűen - minden tanévben készítünk szabadidős tervet, amelyben rengeteg visszatérő programunk van. Ezeket a programokat, amik a kollégiumban már hagyományoknak mondhatók, és amik a legsikeresebbeknek is mondhatók - a gyerekekkel és a DIÖ-vel egyeztetve döntjük el. Nagyon fontosak még azok a heti csoportbeszélgetésekkel egybe kötött mesék, játékok, amelyek segítik az új gyerekek beilleszkedését és a régieknek pedig mindenképpen élményszerűnek.

Fontosak a közös filmvetítések, ahol mindenki jelen van (kakaós, pizsamás összejövetelek) és a közös élmény megélése, mint cél teljesül. Lényegesnek tartom az identitás miatt a „mi tapolcsányisok” (az un. „mi” tudat alakítása) közösségi formálást. Ebben természetesen a gyerekek életkora is segít, hiszen általános iskolai korosztályosok és nagyon beemelkedhetők, mozgathatóak, kaphatóak közösségi feladatokra, programok segítőjeként és résztvevőjeként is.

2. 10. A kollégium külső kapcsolatainak alakulása:

- A Segítő Kéz alapítvánnyal ez évben is – mint a tavalyi évben is - jó kapcsolatba maradtunk. (Adományokat kaptunk tőlük)
- Bolyai Matematikai Alapítvány
- Az Aga Gyermekotthonnal és az általuk létrehozott – AGA-PÉ Osztózó Szeretet Alapítvánnyal is új keletű a kapcsolatunk. Ebben a tanévben mindkét intézmény számára felkínált adományokat a gyermekotthon alapítványán keresztül kaptuk.
- A Csákvári „Gyémánt gospel „együttessel már évek óta tartósan jó a kapcsolat
- A Béke Gyermekotthonnal is kiemelten jó a kapcsolatunk maradt illetve a Pax Vobis gyermekvédelmi alapítvánnyal
- Reményt Adó Alapítvány
- Szent Erzsébet Alapítvány segítségével szerveztünk nyári nyaraltatásokat a Balatonnál (Aszófőn és Tihanyban egyaránt).
- Szoros együttműködés alakult ki a Hűvösvölgyi gyermekotthonnal.
- Folyamatos a kapcsolatunk:a gyermekvédelmi munkánkból adódóan a kerület nevelési tanácsadókkal, gyermekjóléti szolgálatokkal, a kollégiumorvossal, házi orvossal, Nagyon fontos számunkra a kollégiumunkban végzett, egykori kollégistákkal Minden második évben megrendezésre kerül a régi tapolcsányisok találkozója minden korosztály átfogóan.

A előző tanévben végzett diákjaink már hagyományyszerűen beszámolnak – általában az októberi hónapban - új iskolájukról, kollégiumukról az itt élő gyerekeknek.

A szülőkkel élő illetve mondhatni napi kapcsolatot tart a családgondozónk, gyermek és ifjúsági felelősünk. Így teljesen élőnek mondható ez a kapcsolatrendszer is.

2. 11. Az intézményi minőségfejlesztésről

2.11.1. A kollégium belső és külső méréseivel kapcsolatos program feladatai

A belső továbbképzéseinket ebben a tanévben is folytatjuk.

A befogadó iskolákkal az együttműködés kereteit és formáit tágítani kívánjuk.

A pedagógus továbbképzés a meghirdetett ingyenes illetve egyénileg vállalt keretek között mozognak szakmailag és pénzügyi szinten egyaránt.

Újabb együttműködési lehetőségeket és formákat keresünk, illetve felújításra kerülnek a régebbi kapcsolataink is (Budapest összes gyermekjóléti, családsegítő szolgálatánál, valamint a gyámügyi hivatalaival).

Szakmai kapcsolatok keresése illetve párbeszéd kezdeményezése, közös szakmai továbbképzések elindítása új hasonló problémákkal küzdő testvérintézményekkel.

2. 11. 2. A belső és külső mérésekkel kapcsolatos célkitűzéseink

2017/18-as tanév végétől tervezzük a partnerek azonosítását, a partnerek igényeinek, elvárásainak felmérése és az így összegyűjtött kérdőívek feldolgozását.

Ettől a nevelési évtől szeretnénk véleményt, visszajelzést kérni a velünk szoros kapcsolatba álló intézményektől, munkánkról. Ennek érdekében kérdőíveket küldünk ezekbe az intézményekbe.

A visszajelzések után illetve a kérdőívek kiértékelése, összegzése után:

A terveink:

- Úgynevezett szakmai műhely- létrehozása az aktuális problémák feltárására, a lehetséges megoldások megkeresésére és az azonos szemlélet kialakítására.
- Az intézmény működésének közelítése a dokumentumokban foglaltaknak megfelelően, az újonnan felvetődő kérdések és témák beépítése a szabályzatokba. A folyamatos frissítés biztosítása.
- Önellenzés és értékelés folyamatos jelenléte a munkánk során

A jelenlegi identitásunkból, szakmai meghatározottságunkból adódóan a jövőben a tanulmányi eredmények eredményesebbé tételén, és a kollégiumi nevelés országos alapprogramja által felsorolt kompetenciák fejlesztése irányába kívánjuk továbbfejleszteni a minőségirányítási munkát.

2. 12. Összegzés

Mind tartalmilag mind emberileg az eddigi időszak tényleges megújulást hozott intézményünk életébe. Az itt dolgozók megújult, gyerek centrikus, szerető és elfogadó attitűdökkel teszik igazán értékessé a gyerekek mindennapjait. Mondhatnám azt, hogy bearanyozzák a szakmai lényegi munkát és ezzel együtt a gyerekek életét is. Nagyon fontos szempont volt a megfelelő értékrend kialakítása a kollégiumban. Mi a jó, mi a helyes az életben, másokkal szemben...stb.

Azt látom, hogy a felnőttek értékrendje igen jó és stabil. Az előzőekben már említettem, hogy a nevelő igazából a teljes személyiségevel nevel. Ezért fontos a nevelő és az itt dolgozók személyisége értékrendje, attitűdje. Mondhatom, hogy sikerült egy igazán mind szakmailag, és

emberileg is egy kiváló csapatot összehozni, akik gyerekszeretettel és értékrendjükkel is „példaképekké válhatnak” az itt felnövő gyerekek szemében, beépítve személyiségükbe illetve értékrendjükbe mindazt, ami értékes, és ami majd hosszútávon teszi élhetővé, vihetővé az életet számukra.

3. A kollégium tervezett fejlesztési terve

3. 1. A kollégiumi nevelés alapvető elvei, céljai:

A kollégiumi nevelés országos programja alapján a kollégium feladata biztosítani a megfelelő lakhatási és tanulási feltételeket azon tanulók számára, akiknek lakóhelyén nincs az elvárásaiknak, igényeiknek megfelelő lehetőség a tanuláshoz, illetve akik számára a család nem tudja biztosítani a tanuláshoz szükséges feltételeket.

Mondhatnánk úgy is, hogy: A kollégium az igazi helye annak ahol megteremtődnek azok a feltételeket azon gyermekek számára, akiknek szülei életkörülményeik és szociális helyzetük miatt nem tudják biztosítani a tanuláshoz, művelődéshez, ellátásukhoz, nevelésükhöz szükséges feltételeket

Olyan kollégiumot szeretnénk:

- ahova „hazamegy” a gyerek iskola után
- ahol befogadják, elfogadják, és biztonságot nyújtanak neki
- amely követel, de tudja értékelni az egyéni teljesítményt,
- ahol a felnőttek következetessége szeretettel párosul
- ahol a közösség igyekszik többletlehetőséget nyújtani az ismeretek gyarapításához
- a kollégiumunk olyan „érdekes ház”, mely tele van tudás-képességfejlesztési alkalmakkal, kapcsolatteremtési, kapcsolatépítési lehetőségekkel.

Ennek érdekében intézményünk alapvető törekvése:

- Megteremteni a megfelelő feltételeket azon gyerekek számára, akiknek szülei életkörülményei és szociális helyzete miatt nem tudják biztosítani a tanuláshoz, a művelődéshez, ellátásukhoz, nevelésükhöz szükséges feltételeket.
- Biztos háttérrel nyújtani az eredményes tanuláshoz, a mindennapi felkészüléshez.
- Legyen programja a hátránnyal induló gyerekekre, és az átlaghoz képest több adottsággal rendelkező, tehetséges fiatalokra egyaránt.

Tevékenysége során megteremti a feltételeket az iskolai tanulmányok sikeres folytatásához, kiegészíti a családi és iskolai oktatást, nevelést, biztonságot, érzelmi védettséget nyújt. Elősegíti a

társadalmi szerepek tanulását, a közösségi együttélés, az önkormányzó képesség, a döntés és felelősség, a konfliktuskezelés demokratikus technikáinak megismerését, ezáltal a kollégium hatékony támogatást nyújt a sikeres társadalmi beilleszkedéshez is.

Kollégiumunk kiemelt szerepe és feladata az, hogy a tanulók számára erősíti a minőségi tudáshoz való hozzáférést. Fontos szerepe van még a gyerek életében : az esélyteremtés és az esélyegyenlőség megteremtésében (A hátrányos, nem egyszer veszélyeztetett (védelembe vett) családokban élő gyerekek esélyegyenlőségének javítása, különös tekintettel a családgondozásra, családi kapcsolatok még intenzívebb ápolására), segíti a társadalmi integrációt, segíti a tanuláshoz szükséges kompetenciák erősítésében, a tehetség.

Alapvető nevelési elveink

- Az alkotmányban szereplő emberi és szabadságjogok, a tanulókat és szüleiket megillető jogok érvényesítése.
- Demokratikus, humanista, nemzeti és európai nevelési elvek alkalmazása.
- A diákok motiválása, a szükséges feltételek megteremtése az iskolai tanulmányok folytatásához.
- A nemzeti, etnikai, kisebbségi azonosságtudat tiszteletben tartása és fejlesztése.
- Lehetőséget biztosítani minden diáknak és tanárnak tehetsége kibontakoztatására, önképzésre, továbbtanulásra.
- Hatékony együttműködés kialakítása az iskolákkal, civil szervezetekkel, külső intézményekkel
- Tanári példamutatás az értékrend, szakmai tudás, etnikai megkülönböztetés elítélése, eredményes konfliktus megelőzés és konfliktuskezelés, műveltség terén.
- Szociális érzékenységű, közösségi emberré formálás.
- Viselkedés és kommunikációs kultúra kialakítása.
- Oldott légkör, partneri viszony kialakítása az oktató-nevelő munkában.
- pályaorientáció segítése.
- A tolerancia értékeinek közvetítése, egyéni törődés, kapcsolat kialakítása neveltjeinkkel.
- Anyanyelvi nevelés, környezettudatos magatartás kialakítása, társadalmi beilleszkedés segítése, egészséges életmódra való biztatás.
- Az önismeret elősegítése, a másik ember tisztelete, felelősségteljes magatartás kialakítása.
- A művészeti és információs kultúra fejlesztése (saját ízlés, önálló véleményalkotás képességének kialakítása, ismerkedés népi kultúránkkal).
- Közösségi, női illetve férfi identitás fejlesztése.
- Személyes higiénia feltételeinek megteremtése, az egészségkárosító tényezők megismerttetése, egészséget károsító szenvedélybetegségek kialakulásának megelőzése.

A kollégiumi élet szervezésének pedagógiai elvei

- A fogyatékkal élőknel az egyéni szükségletek figyelembe vétele, illetve az ép és fogyatékkal élő diákok együttélésének, egymáshoz való alkalmazkodásának segítése.
- Alapvető erkölcsi normák betartása és betartatása.
- Egyéni és életkori sajátosságok figyelembe vétele.

- Tehetséges tanulók kiválasztása és fejlesztése, tehetséggondozás.
- A tanulók öntevékenységeknek, önszervező képességének fejlesztése.
- Demokratizmus, humanizmus, nemzeti és európai nevelési elvek alkalmazása.
- A tanulók kreativitásának, aktivitásának fejlesztése.
- Az integrált nevelés megvalósítása.
- A szülőkkel, iskolákkal, társadalmi szervezetekkel való konstruktív együttműködés.
- Minőségi környezet kialakítása, szociális, érzelmi, lakhatási biztonság nyújtása, széleskörű szabadidős tevékenységkínálat biztosítása.
- A nemzeti hagyományok, illetve az etnikai kisebbségi azonosságtudat tiszteletben tartása, fejlesztése.
- A nevelési folyamatban résztvevők által elfogadott követelményrendszer alkalmazása a rendszeresség és következetesség elve alapján.

3. 2. A pedagógiai tevékenység szerkezete

A Kollégiumi nevelés országos alapprogramja kimondja, hogy a kollégium a belső életének szervezése során biztosítja a gyermekek optimális testi-lelki fejlődésének feltételeit, figyelembe véve a speciális tanulói, szülői és iskolai igényeket, valamint az intézményi szokásokat is. A tanulók napi életének kereteit úgy szervezi, hogy az egyes tevékenységek belső arányai a tanulók egyéni és életkori sajátosságaihoz igazodjanak. A belső szabályozás kiemelt eszköze a pedagógiai ösztönző rendszer működtetése.

A Kollégiumunkban ezt a kötelezően, illetve kötelezően választható foglalkozások keretében szervezzük, biztosítjuk.

Ezek a foglalkozások törlik meg, teszik a kollégiumot olyanná – és a gyerekeinket – amitől igazán színes, változatos, kreatívvá változik minden!

A kollégiumi foglalkozásaink célja továbbá a kollégista személyiségének, etikai érzékének, identitástudatának, önbizalmának, felelősségvállalásának, közösségi tudatának fejlesztése. A kollégium segíti a tanulókat a foglalkozási tervekben meghatározott ismeretek elsajátításában, biztosítja a képességek fejlődéséhez szükséges tevékenységformákat. A kompetenciák fejlődését pedig úgy fejlesztjük, hogy a tematikus csoportfoglalkozások során olyan tevékenységet szervezünk, amely által a diákok ismeretei bővülnek, képességeik gyarapodnak, attitűdjeik pozitív irányba változnak., Fontos megemlítenünk azokat a külsős megmérettetéseket, versenyeket rendezvénysorozatokat, melyek amellet, hogy diákjaink képességeit, ismereteit hivatott a versenyszellem segítségével erősíteni, külső megmérettetésük által objektív visszacsatolást nyújt minden résztvevő számára egy-egy területen elsajátított ismereteit illetően. Tapasztalataink szerint ezek való részvétel nagyban segíti a diákjaink pályaorientációját is.

3. 2. 1. Felzárkóztatás, tehetséggondozás

A felkészítő foglalkozásaink körébe tartoznak a törvényi előírásoknak megfelelően a tanulást segítő foglalkozások (ezen belül a rendszeres iskolai felkészülést segítő foglalkozás és a tanulószoba működtetése), a hátrányokat, lemaradásokat kompenzáló korrepetálások és tehetséggondozó foglalkozások. Mindez az intézményünkben a következőket jelenti.

Mind a korrepetálás, mind a tehetséggondozás egyéni módon történik.

Egyszerre többnyire egy diákkal foglalkozik a pedagógus. Döntéseiről rendszeresen tájékoztatja a szülőket és az osztályfőnököket, és aktív kapcsolatot tart az adott szaktanárokkal is.

A **felzárkóztatás** kollégiumunkban kiemelt feladat.

Minden évben igen sok tanulási kudarcot már megélt diák érkezik. Ők mindannyian hátrányos helyzetű, vagy szakértői véleménnyel rendelkező SNI-s tanuló. Az Ő felzárkóztatásuk igen összetett. Nem csupán a tanulási lemaradás felzárkóztatásáról van szó, hanem az otthonról hozott gondoskodásban, biztonságban mutatkozó hiányok miatt kialakult teljes személyiség felzárkóztatása, szocializációban, nevelésben mutatkozó hiányokét, kulturális és belső motivációs, szinten egyaránt. Ez nemcsak ismeretbeli hiányt jelent, hanem esetenként a tananyag befogadásának, a szövegértésnek a korlátait is. Ezt kompenzálják a tanulás módszertani foglalkozások, korrepetálások, a tanulószobai és a nevelői figyelem, segítés.

A tehetséggondozás: nagyon nagy szerepe van a tehetség felismerésében intézményünk szakkör rendszerének valamint az iskolák külső jelzőrendszerének. Nagy hangsúlyt fektetünk a tehetséges tanulók menedzselésére, pártfogására. Szeretnénk minden gyereken meglátni a tehetséget. Kulcs szó a sikerélmény közös megélése, mert hiszem és vallom, hogy a gyerekekkel együtt kell csinálni mindent és így tud majd kinyílni, nyitottá válni és így válik élménnyé számára a mi pedagógiánk a vele való foglalkozásunk. Ebben az élmény pedagógiai rendszerben tudjuk és látjuk a gyerekekben rejlő lehetőségeket. Így kapnak biztatást és erőt, menedzselést ahhoz, hogy valamiben igazán kiválóak lehessenek, legyenek.

3. 2. 2. A tanulókról való gondoskodás, személyes törődés

Igen fontos számunkra ez a lehetőség, hiszen a személyes törődés, a róluk való gondoskodás a kulcs minden egyes gyerekhez. Természetesen minden csoportnevelő él ezzel a lehetőséggel.

Azon kívül speciális egyéni foglalkozásokat is tudunk biztosítani a pszichológus személyében, valamint fontos része ennek a rendkívül érzékeny munkának gyermek- és ifjúságvédelmi felelős is. Úgy látom, hogy a problémás, illetve az újonnan érkezett gyerekeknél igazán ez működik.

3. 2. 3. A szabadidő eltöltését szolgáló foglalkozások

A kollégium életében kulcs fontosságúak a szabadidős foglalkozásaink. Tudjuk, hogy minden ilyen jellegű foglalkozás pozitívan kihat az alapképességekre, ezért nagyon fontos szerepet kap a felzárkóztatásban, tanulási lemaradásban illetve ezek kezelésében azok a kreatív, szabadidős foglalkozások, szakkörök, rendezvények, amelyeket mi szervezünk az életkori sajátosságok figyelembe vételével.

Mindezek finanszírozásához a fenntartó hozzájárulása szükséges, amely részleteit a Pedagógiai Program melléklete (9. pont) tartalmazza.

A szabadidős programok és szakkörök segítségével csökkent a devianciák, és a tanulási kedv is javult.

Ezek a szakkörök és szabadidős programok a következők:

1. könyvtári foglalkozás (kéthetente 2 órában)
Éves programban tervezett megemlékezésekhez, ünnepekhez, jeles napokhoz kötötten műsorok készítése, előadóestek szervezése.
2. dob és egyéb ütőhangszerek tanulása (hetente 4 órában)
Témája:
A ritmus iránt érdeklődő gyerekek számára a dobfelszerelésen és egyéb ütőhangszereken (konga, tumba, bongó stb.) való játék megtanulása.
3. kézműves, rajz és népi játékok foglalkozása (hetente 2 órában)
Témája: Régi, feledett gyermekjátékok készítése, népi mesterségekkel való megismerkedés, nemezelés, szövés. Különböző kézműves technikák alkalmazása (dekupázs, üvegfestés,

papírmerítés).

4. énekkar (gospel kórus) (hetente 2x2 órában)
5. Témája: A keresztény könnyűzenei dalok éneklése saját és a kollégiumban élők örömeire. Élő éneklés (mozgásos koreográfiával) stúdióban feljátszott zenei alapok kísérésével.
6. A gospel zene népszerűsítése, fellépések, előadások szervezése, lebonyolítása, vendé művészek, társ zenekarok, meghívása. Sajátos zenei nevelés egyéni művészeti arculat-alakítás.
7. Bio-art foglalkozás (kéthetente 2 órában)
Témája: Virágkép (oshibana) készítés, tematikus képek, préselt szirmok, levelek és egyéb növényi elemek felhasználásával.
8. Korcsolya (a téli időszakban) heti 2 órában
9. Fazekas és tűzzománc, illetve kerámia-foglalkozások (heti 2 órában)
10. Foci szakkör (heti 2x2 óra)
11. Szabadidős futás, kocogás a szigeten (heti 2x2 órában)
12. Média-újságíró szakkör (heti: 1x1,5 óra)

A nyári táborok szerepe, jelentősége:

Minden évben tervezünk illetve szakmai programunkba is szerepelnek kollégiumi nyári táborok.

Nyári táborainak gyerekekre gyakorolt hatását figyelembe véve mindenképpen kell, szükséges és fontos szakmai feladata a kollégiumunknak az eddigi szakmai tartalommal és értékek mentén megvalósuló nyári kollégiumi tábor szervezése lebonyolítása minden évben.

Fő szempontunk, hogy minden gyerek eljuthasson legalább egyszer a nyár során az általunk szervezett és lebonyolított táborok egyikébe.

Ugyancsak a szabadidő hasznos eltöltését segíti a jól felszerelt könyvtár hozzáférhetősége.

Minden évben igyekszünk színház- és múzeumélményben is részesíteni diákjainkat, a művészeti nevelésben ez a legnépszerűbb és legélményszerűbb kompetenciafejlesztő forma.

Sport:

A tanulási folyamatot leginkább támogató, ellensúlyozó szabadidős tevékenység a kollégiumi nevelésben a sporttevékenység. Amint azt a helyzetfeltárásban is említettük, kollégiumunk sajnálatos módon nem rendelkezik sportlétesítménnyel, ám egy kis kondicionáló teremmel igen, és egy aránylag nagy udvarral ahol folyamatosan megy a játék szünetekben. Nagyon nehéz megoldanunk az elegendő sportolás lehetőségét. A téli időszakban igyekszünk biztosítani korcsolyázási lehetőséget heti egy alkalommal.

3. 2. 4. Gyermek- és ifjúságvédelem

Mivel intézményünk az eddigi évtizedek során a gyermekvédelemhez tartozott, ezért nagyon fontos számunkra ez a speciális és jelentős rész terület.

A törvényi háttér előírásai alapján pedagógiai programunknak tartalmaznia kell a gyermek- és

ifjúságvédelemmel kapcsolatos legfontosabb feladatokat, amelyek intézményünkben a következők:

Minden tanuló aki hozzánk kerül, gyermekvédelmi ajánlással kerül ide.

Amikor már itt van a gyerek és beiratkozott, igyekszünk felderíteni a gyermekek és tanulók fejlődését veszélyeztető okokat, családi hátteret, eddigi intézményi hátteret, és pedagógiai eszközökkel törekedni a káros hatások megelőzésére, illetve ellensúlyozására.

Szükség esetén a tanuló érdekében intézkedést kezdeményezni. Ezt a munkát elsődlegesen a kollégium szakképzett kollégája (a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős), illetve a gyermekjóléti szolgálat, nevelési tanácsadó, a helyi jegyzők, a közoktatási intézmények, családsegítő központ, védőnői szolgálat segítik. Ezt munkát segíti még a pszichológus is.

Állandó és kiemelt feladat a kapcsolattartás az iskolákkal, a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjaival. Rendszeres kapcsolatot kívánunk fenntartani a gyermekvédelmi szempontból hátrányos helyzetű tanulóink szüleivel. Az ilyen problémás gyerekeknek, szüleiknek, minden lehetőséget megragadunk annak érdekében, hogy minél több prevenciós programokat szervezhessünk, illetve a segítségük minden szempontból megfelelő legyen.

3. 2. 5. Diákönkormányzati munka. A közösségi élet fejlesztése. Hagyományápolás. A kollégium egyéni arculata.

A DIÖ felépítése:

Az egyes csoportok szeptemberben csoportonként két diák önkormányzati képviselőt választanak maguk közül.

Az így megválasztott DIÖ (diák önkormányzati) képviselők maguk közül DIÖ-elnöknek növendékeket jelölnek, a jelöltek közül pedig a kollégium növendékei titkos szavazással választják ki az elnök személyét.

A DIÖ jutalmaz, kollégiumi napokat szervez, érdeket képvisel (fegyelmi tárgyalásoknál mindig jelen van).

A DIÖ javasolja jelöltjeit a minden év végén kiosztott Tapolcsányi díjra.

DIÖ gyűlések ideje a kollégiumban: minden hónap első hétfője.

A kollégiumunkban a DIÖ programok beépültek illetve egybeforrtak a kollégium éves szabadidős tervével.

A kollégiumunknak biztosítani kell, hogy választott tisztségviselői révén a diákok részt vehessenek a tanulóközösségek mindennapi életével kapcsolatos célok kijelölésében, a feladatok végrehajtásában, valamint az elért eredmények értékelésében. Lehetővé kell tenni, hogy a diákönkormányzat tagjai és vezetői megismerjék – és a mindennapi gyakorlatban váljanak képessé felelősen alkalmazni - a demokratikus érdekérvényesítés, problémamegoldás és konfliktuskezelés technikáit, módszereit.

Az önkormányzati munkát felelős pedagógus segíti, akinek a szerepe:

- összekötő a diákság, a diákönkormányzat és a tantestület között
- segíti, támogatja, ösztönzi, időnként ellenőrzi a diákönkormányzat tevékenységét
- tapasztalataival segíti, sugalmazza a szabadidős szervezéseket, türelmes, megértő viselkedéssel kezeli a szélsőséges megnyilvánulásokat
- vállalja, hogy tantestületi vitákban, megbeszéléseken a diákok érdekeit képviseli, mellettük érvel, természetesen a lehetséges kereteken belül
- a diákönkormányzatot segítő tanárnak rendelkeznie kell olyan jogi ismeretekkel, amelyek tartalmazzák az ifjúsággal kapcsolatos jogokat, a diákjogi chartában megfogalmazott dolgokat, a Nemzeti köznevelési Törvényben meghatározott tanulói jogokat, a napirend, a házirend, a

3. 2.6. Kapcsolatrendszer

A nevelőmunka hatékonyságának alapja a partnerközpontú nevelési attitűd. Hisszük azt, hogy munka eredményét nagyban befolyásolja az, hogy milyen kapcsolatot sikerül kialakítani a diákjainkkal, szüleikkel és az iskolákkal, ahonnan a gyerekek érkeznek hozzánk. Ezért ezt mindenképpen kiemelt fejlesztési területként kezelendő

Fejlesztendő szempontok:

- a kollégisták visszajelzéseinek visszacsatolási lehetőségeinek gyakoriságát illetve rendszerességét kell fejleszteni
- tanári jelzések a csoportfoglalkozáson tapasztalt tanulói jelzésekről, észrevételekről.
- továbbra is folyamatos konzultáció az iskolával, illetve a szaktanárokkal, tanítókkal, osztályfőnökökkel
- intézményi nyílt napok megszervezése
- továbbra is évente szülői elégedettségi felméréseket készítünk, és évi 2 alkalommal szülői értekezletet tartunk

4. A tanulók fejlesztésének terve

4. 1. A tanulás tanítása

A NAT a tételes tudás átadása mellett a **kompetenciaalapú** fejlesztésre helyezi a hangsúlyt. A „kulcskompetencia” fogalma az oktatás és nevelés európai szintű fejlesztésben, az EU tagországok számára készült előterjesztésben jelent meg: megállapodás alapján az alapkészségek elnevezést helyettesíti. A Nemzeti alaptanterv kilenc kulcskompetenciát definiál. Kulcskompetenciák azok a kompetenciák, amelyekre mindenkinek szüksége van a személyes boldogulásához, a fejlődéséhez, az aktív állampolgári létehez, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához. A kompetencia alapvetően értelmi (kognitív) alapú tulajdonság, de fontos szerepet játszanak benne az emocionális tényezők és a motivációs elemek. Lényegi mozzanata az önállóság. Mindezekből következik, hogy a kompetencia fejlődésében a nevelésnek jelentős szerepe van. Valaki kompetens, ha megfelelő képességekkel rendelkezik, és megfelelően motivált. A kompetencia a képességen, a tudáson, a kvalifikáción túl a konkrét személyiség önszervező képessége, amelynek birtokában a környezetre hatást tud gyakorolni az egyén, melynek eredményeképpen megfelelő teljesítmény születik.

A kompetenciafejlesztést a középpontba helyező foglalkozás ismeretközvetítő, képességfejlesztő, egyben motiváló és orientáló: a tanuló attitűdjét mozdítja pozitív irányba.

Ennek megfelelően szolgálja a kollégiumi foglalkozás:

- a megismerés igényének fejlesztését
- a műveltségi szint emelését, a tudásgyarapítást
- az önálló ismeretszerzésre való képességet
- a begyűjtött információk rögzítésére, rendszerezésére, értelmezésére és elemzésére irányuló képesség fejlesztését
- a döntésképesség fejlesztését (pl. fontos és kevésbé fontos információk szétválasztása)
- a szóbeli és írásbeli szövegalkotás képességét
- a könyvtári szolgáltatások iránti igény felkeltését
- a kritikai érzék fejlesztését
- a megfelelő forrás (szakkönyv, folyóirat, videó, internet stb.) kiválasztásának képességét
- az önálló és csoportos alkotómunkára való ösztönzést
- az együttműködési készség fejlesztését.

A foglalkozások tervezése írásban történik a következő módon:

- a témakörön belül a tartalom („tananyag”) meghatározása
- a fejlesztési célok meghatározása
- a fogalmak felsorolása
- az eljárások, munkaformák, módszerek (tanár/diák) megtervezése
- az alkalmazott (felhasznált) eszközök megnevezése
- az elvárt teljesítmény, végeredmény, produktum leírása.

A kollégium feladata a tanulók képességeinek felismerése, kibontakoztatásuk segítése. Kollégiumunk biztosítja az iskolai tanulmányok eredményes folytatásához szükséges feltételeket és annak lehetőségét, hogy valamennyi tanulónk eredményesen végezhesse tanulmányait, segítséget kapjon problémáinak megoldásában. Segítjük a felkészülést, támogatjuk a tanulásban elmaradt (lassú, tanulási zavarral küzdő, alulteljesítő, hátrányos helyzetű, nehezen nevelhető stb.) gondot fordítunk arra, hogy az ismeretek elsajátítása során a tanulás belső igényességgel is párosuljon.

Alapvető a tanulás rendszeres és folyamatos igényének kialakítása, a tanulói motívumok (kíváncsiság, érdeklődés) fejlesztése, a saját tanulási tevékenység ellenőrzése, értékelése, az önművelés igényének kialakítása. Kollégiumunkban mindez az életkori sajátosságok, a kognitív fejlődés figyelembevételével.

A tanulók tanulási tevékenységének tudatos formálása meghatározó pedagógiai feladat:

- alapvető a tanuló tanuláshoz való viszonya
- lényeges a tanulási szokások formálása
- a hatékony tanulási módszerek használatának szokássá, automatikus cselekvéssé kell válnia.
- az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak fejlesztése
- a tanulás eredményessége és hatékonysága nem csupán tanulás módszertani technikák ismeretétől függ; a tanulónak ismernie kell saját adottságait, képességeit.

A tanulni tudás megtanítása fejlesztő munkánk legfontosabb pedagógiai célja. Célkitűzéseinkből következő kollégiumi tartalmak és tevékenységek egyaránt szolgálják az iskolai órákra való felkészülést, az iskolai tanulás hatékonyságának növelését, de az ismeretszerzést elősegítő beállítódások kialakítása távlatosan hatással lesz a tanulók egész felnőtt életére, elősegíti pályaválasztásukat, helytállásukat a munka világában is.

Fejlesztési követelmények 1-8. évfolyam, időkeret: 4 óra

- Ismerje meg - és előbb pedagógus segítségével, majd önállóan alkalmazza - a kollégiumi tanulás folyamatában használatos, az életkori sajátosságokhoz igazodó, egyénre, csoportra szabott, hatékony tanulási eljárásokat, módszereket.
- Tudja szervezni idejét, tevékenységeit.
- Alakuljon ki megfelelő szövegértő olvasás, sajátítsa el az iskolai követelmények teljesítésére felkészítő tanulási technikákat.
- Legyen képes a tanultakról rövid tartalmi ismertetést készíteni, és erről szóban vagy írásban beszámolni.

A sajátos nevelési igényű (különleges bánásmódot igénylő) tanulók különböző csoportjai különböznek egymástól a tanulási specifikumok tekintetében; módszerek, eljárások változtatására van, illetve lehet szükség.

A beszédjavító iskolába járó gyerekek fejlesztése, tanulószobáztatása a Palotás János általános iskolában történik.

Kollégiumunkban általában az alábbi SNI-s igényű tanulók vannak:

A figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral küzdő tanulók esetében, a közösségbe való beilleszkedésük segítése mellett, hangsúlyos figyelmet fordítunk a tanulási problémák rendezésére,

annál is inkább, mert a tanulásban való sikeresség, vagy sikertelenség befolyásolja a magatartás, a viselkedés területét. A tanulás megtanítása, a tanulási képességek fejlesztése, tanulmányi munkájuk tervezésének segítése kollégiumunk fontos feladata.

A tanulás tanítása tematikája sajátos nevelési igényű (különleges bánásmódot igénylő) tanulók számára

Témakörök	Tartalmak, tevékenységek
A tanulás tanítása	<p>Az egyéni tanulási mód, szokás elemzése Hogyan tanuljak, ha kollégista vagyok? Olvasni csak az tud, aki megérti, amit olvas Megértés és emlékezet A koncentrált figyelem feltétele: ismeret és gondolkodás Emlékezet, mint összetett folyamat Megértés és gondolkodás A tanulási motívumok Könyvtárhasználat Olvasási ismeret Az önművelés lehetőségei Tanulási tanácsadás</p>

4. 2. Az erkölcsi nevelés

Fejlesztési követelmények (1-8. évfolyam, időkeret: 2 óra)

- Ismerje az erkölcs fogalmát és szerepét az emberi együttélésben.
- Legyen tisztában az erkölcsi felelősség fontosságával.
- Képes legyen az életkornak megfelelő erkölcsi választásokra

A kollégistáinknak segíteni kell abban, hogy megismerjék az alapvető normákat, választ kapjanak erkölcsi kérdéseikre, problémáikra, példát és segítséget konfliktusaik kezelésre, az egyént és közösséget érintő problémák feldolgozásában. A foglalkozások célja: felkészülés a mindennapi élet során megjelenő döntési helyzetekre, a közösségi erkölcsi értékek, a közösségi életet segítő magatartás elfogadására. Erkölcsi ismereteik, meggyőződésük és lelkiismeretük tükrében hozzanak ítéleteket, illetve döntéseket. A foglalkozások során segíteni kell a diákokat abban, hogy kialakuljon az összhang az egyén erkölcsi felelőssége és tudjon élni a lelkiismeret szabadságával.

Fejlesztési célok:

- erkölcsi értékek elfogadása,
- eszmények, értékek, szabályok tudatosítása,
- normaismeret, fogalmak, normák megértése,
- erkölcsi magatartásformálása
- összefüggések belátása, mérlegelés, döntés képességeinek formálása,
- követelmények elfogadása,

- konstruktív életvezetésre felkészítés, (5-8 osztályosoknak)
- mértéktartás, együttérzés, segítőkészség alakítása,
- pozitív jellemvonások erősítése,
- felkészülés a döntési helyzetekre, szerep játékokkal,
- pontosság, udvariasság.

Témakörök	Tartalmak, tevékenységek
Erkölcsei érzék kifejlődése és szerepe	Kiközösítés, kirekesztés. Tolerancia, másság elfogadása. Hűség és állhatatosság. A „jó” és „rossz” közötti különbség. A hitelesség, a megbízhatóság, a kiszámíthatóság, mint érték. „Én”/”Te” relációk. Önérvényesítés- együttműködés. Barátság őrzése, ápolása. Tanulni a hibákból. A megbocsátás.
Felelősség- és kötelességtudat	„Beteg”, „sérült”, „fogyatékos” emberekhez fűződő viszony. Ha bajban lennék... Családtag betegsége. Szórakozás, a bulik világa. Mit jelent a szabadság? A bűnözés, a deviancia (törvény/erkölcs). Sikerek-kudarok.
A munka megbecsülése	A munka becsülete, kötelesség, önérvényesítés. A gazdasági rend és az egyén kapcsolata.
Mértéktartás, együttérzés, segítőkészség	Párkapcsolatok, barátság, szerelem, felelősségvállalás. Családi válság. Vágy, fantázia, érzelmek, erkölcs. A mai család. Szerepek, morális kérdések.

4. 3. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

Fejlesztési követelmények (évfolyam: 1-8. időkeret: 2 óra)

- Ismerje nemzeti kultúránk értékeit, hagyományainkat.
- Váljon nyitottá más népek kultúrája iránt, ismerje meg, hogy Magyarországon milyen nemzetiségek élnek.
- Életkorának megfelelő szinten ismerje az ország és a magyarság nemzeti szimbólumait.

Ismerje meg az adott település kultúrtörténetét, hagyományait, jellegzetességeit.

Ezek a foglalkozások lehetőséget biztosítanak, hogy a diákok elsajátítsák azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését

Fejlesztési célok és követelmények 5-8. évfolyamon

A NAT 2012 Ember és társadalom műveltségi terület által megfogalmazott követelményeknek is megfelelően, azokhoz kapcsolódva a diákok

- ismerjék a jelentős történelmi személyiségeket.

- ismerjék a szűkebb és tágabb környezet történelmi, kulturális, vallási értékeit.
- ismerjék meg a történelmi múltat feldolgozók (történész, régész, nyelvész) munkájának alapelemeit. Ezt támogatja a múzeumok, közgyűjtemények látogatása, rendeltetésének, szerepének ismerete. A különféle dokumentumok és források feldolgozása a társadalmi és állampolgári normák elsajátítására is irányul.
- ismerkedjenek meg a történelmi múlt különböző forrásainak (szöveges, képi, audiovizuális) általános jellemzőivel, feldolgozási szempontjaival.
- ismerjék nemzeti kultúránk értékeit, hagyományainkat.
- váljanak nyitottá más népek kultúrája iránt, ismerjék meg, hogy Magyarországon milyen nemzetiségek élnek
- életkoruknak megfelelő szinten ismerjék az ország és a magyarság nemzeti szimbólumait
- ismerjék fel a közösségi összetartozást megalapozó közös értékeket
- tudatosuljon bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet fontossága
- váljanak nyitottá más népek kultúrája iránt
- ismerjék a magyar tudomány, kultúra és sport kiemelkedő személyiségeit
- legyen kellő ismeretük településeink, szűkebb és tágabb lakóhelyük kultúrtörténetéről, hagyományairól
- kiemelt szerepe van a problémaközpontú és elemző foglalkozásoknak is, amelyek segítenek a történelmi helyzetek megértésében, illetve a mában felmerülő problémák, jelenségek történeti gyökereinek megértésében
- a különféle jelenségek, különböző élethelyzetek egymástól elvonatkoztatott szemlélése, illetve annak belátása, hogy az ember (az emberi együttélés formái, intézményei) és minden, amit az ember alkot, időben létezik, múltja, jelene, jövője, okai, következményei vannak, amelyek változhatnak.

Az alapprogram meghatározza, hogy a kollégisták alkotófolyamat és befogadás során találkozhatnak esztétikai értékekkel, legyenek képesek átélni a művészeti alkotások által közvetített érzelmeket, indulatokat, gondolatokat. Formálódjék a műalkotások megismerése által tárgy- és környezetkultúrájuk, fejlődjön véleményalkotó képességük. Ebben segíti kollégiumunk diákjait a szakemberek irányításával működő bio-art és kézműves szakkör is, melyek ösztönözhetik a tanulókat a témakörhöz kapcsolódó személyes elképzeléseik kifejezésére.

Fontos alapelvünk, hogy a hazaszeretet olyan ösztönös emberi alaptulajdonság, amely minden emberben megvan. A nemzeti érzés, a magyar identitás, a hazaszeretet csak indirekt úton építhető, fejleszthető a diákok személyiségében. Eszköze lehet a magyarság történelmi múltjának, jelenének megismerése, feltárása, a magyar kultúrtörténet és a magyar irodalom, a magyar anyanyelv tanítása hazafias szellemben, de annak túlzott hangoztatása nélkül. Magyarország és a határon túli magyarok területek földrajza, természeti tájainak gazdagsága, gyönyörűsége elmélyíti, tudatosítja a hazaszeretetet.

A diákoknak meg kell érteniük, mit jelent a magyarság számára Árpád és Géza fejedelem, I. (Szent) István, I. (Szent) László, IV. Béla, I. (Nagy) Lajos, Hunyadi János, Corvin Mátyás, Kossuth és Széchenyi. Ezzel megalapozzuk az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését, és kialakulhat bennük az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Azzal, hogy tudják és értik Berzsenyi Dániel, Kölcsey Ferenc, Vörösmarty Mihály, Ady Endre, Wass Albert, Tamási Áron, Kányádi Sándor, Sütő András hazafias műveit, tudják tiszta szívvel énekelni a Himnuszt, a Szózatot, és a magyar népdalokat is. Azzal, hogy értékelik világhírű tudósaink eredményeit, illetve lelkesülten, de sportszerűen és a törvényeket betartva szurkolnak kiemelkedő teljesítményt nyújtó sportolóinknak, elérhetjük, hogy nem kell nekik megmagyarázni, mit jelent magyarnak lenni.

Ugyanakkor tudatosítani kell, hogy mi alapvetően „befogadó nép” vagyunk, nemzeti karakterünk

Kelet és Nyugat határán a legkülönbözőbb népfajok és kultúrák keveredéséből jött létre. Ezért nem indokolt semmiféle származási faji, vallási megkülönböztetés: magyar az, aki magát annak érzi és vallja. A határainkon túl élő magyarok is hozzánk tartoznak, egységes nemzetünk részei mindaddig, amíg magyarnak érzik, vallják magukat.

Témakörök	Tartalmak, tevékenységek
Közösséghez tartozás, hazaszeretet	<p>Történeti előadásokon keresztül alakítsunk ki pozitív attitűdöt a településhez, az országhoz, a nemzethez. A határon túli magyarság helyzete, törekvései, lehetőségei a múltban és ma.</p> <p>Mutassuk be a közösségi összetartozást megalapozó közös értékeket.</p> <p>A magyar kultúra, sport és tudomány kiemelkedő személyiségei, eredményei.</p> <p>A tanulók érdeklődésének megfelelő téma feldolgozása tetszőlegesen, de tudománytörténeti nézőpontból, nyomtatott és elektronikus dokumentumokkal.</p> <p>A csoportfoglalkozások mellett jó színterei a nemzeti nevelésnek a nemzeti és közösségi ünnepekre, emlénapokra való felkészülés, megemlékezés.</p>
Nemzeti, népi kultúránk értékei, hagyományai	<p>Mutassuk be nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. A népművészet megismerése (európai vándormotívumok, nemzeti kultúra-, kárpát-medencei kultúra, európai kultúra egysége).</p> <p>Ismerkedés a néphagyományok múltjával, jelenével, értékeivel és működésmódjával.</p> <p>A település vagy a környező tájegység története, megismerése könyvtári dokumentumok segítségével, élő adatközlők felkeresésével.</p> <p>A település történetének főbb korszakai, ezek időbeli elhelyezkedése.</p>
A hazánkban élő nemzetiségek kulturális szokásai, emlékei, jelene	<p>Az anyaországban, illetve az anyaországon kívül élő nemzeti kisebbségek jellemzői. A nemzeti és etnikai kisebbségek a mai magyar társadalomban. Nemzeti és etnikai kisebbségeink, migráns csoportok jellemzői, helyzete.</p> <p>Egyéni témafeldolgozások révén mutassuk be a hazai nemzetiségek származásának, a magyarsághoz való kapcsolódásának történetét, kulturális és nyelvi sokféleségét.</p> <p>Médiaanyagok elemzése, esetleg személyes tapasztalatok gyűjtése.</p>
Nemzetünk kapcsolódása Európához	<p>Ismertessük a nemzeti és az európai identitás kapcsolatát. Az Európai Unió főbb jellemzői. Önálló tájékozódás a könyvtár és a média segítségével, véleményformálás a problémákkal kapcsolatban.</p> <p>Ismertessük általában az Európához és az Európai Unióhoz való tartozásunk jelentőségét, történeti alapjait. Magyarország és Európa a múltban - a téma egy aspektusának feldolgozása az irodalom, a történelem vagy a művészetek segítségével egyéni vagy csoportmunkában (pl. magyarok egyetemjárása külföldön, a Nyugat első nemzedéke, Európai és magyar impresszionisták, emigráns nemzedékek, vendégmunkások stb.)</p> <p>A magyar és az egyetemes kultúra kimagasló személyiségei. Találkozás a kultúra jeles képviselőivel.</p>

Korszerű IKT eszközök használatával ismerkedés a világ kulturális életének eseményeivel, azokkal interaktív kapcsolatok kialakítása és fenntartása.

A fentiek alapján, összegezve célunk tehát, hogy a diákok ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját. Tájékozódjanak az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeiről, nehézségeiről és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról.

A nemzeti öntudathoz, hazafias neveléshez tehát egyaránt hozzátartozik a múlt megbecsülése, és a jövőbe vetett hit, reménység táplálása. A magyar jövő reménysége így a józan és mértéktartó hazaszeretetre nevelés.

Elvárásaink pedig a felnövekvő nemzedéktől

- a haza felelős polgára legyen – kifejlődjön benne a hazafiság
- reális önismereten alapuló szilárd erkölcsi ítélőképesség
- megtalálja helyét a családban, társadalomban, munka világában
- törekedjen tartalmas és tartós kapcsolatokra
- legyen képes felelős döntések meghozatalára
- legyen képes önálló tájékozódásra, cselekvésre
- ismerje, értse a természeti, a társadalmi, kulturális jelenségeket
- tartsa értéknek a kultúra, és az élővilág változatosságának megőrzését

A felsorolt ismeretek tartalmainak feldolgozása alapot ad a tudatos részvételhez a közéletben és a kulcskompetenciák kialakításán keresztül erősíti a demokrácia értékeinek tiszteletét is, így kapcsolódva az „Állampolgárságra, demokráciára nevelés” témakörhöz is.

4. 4. Állampolgárságra, demokráciára nevelés

Ez a foglalkozástípus az aktív állampolgári létezéshez szükséges ismeretek, képességek és beállítottság átadását szolgálja. Elősegíti, hogy az egyén megtalálja helyét, szerepét, feladatait a családi, az iskolai, a kollégiumi közösségekben. A foglalkozások segítik a kollégista beilleszkedését környezetébe, felkészítik a felnőtt lét szerepeire, segíti a társadalomba történő beilleszkedést. A foglalkozások során a kollégista megismeri és gyakorolja a kollégium, az iskolai és a helyi társadalom közössége nyújtotta jogokat és kötelességeket, megtapasztalja a felelősség és a döntés súlyát, következményeit. Elsajátítja a társadalmi érintkezés alapvető szabályait. Nevelési cél, hogy igényévé váljon a csoporttal való együttműködés, ugyanakkor, egyedül is tevékenykedhessen. Ilyenkor a többiek alkalmazkodnak hozzá. A társas kapcsolatok alakulásának legjobb eszköze a közös tevékenység, a közösen végzett feladat, a különböző szervezeti keretekben megvalósuló tanulási formák.

A kollégista egyéni vagy csoportos foglalkozásokon kap visszajelzést a foglalkozásokon nyújtott teljesítményéről, ebben a közegben szerez szociokulturális tapasztalatokat. A foglalkozások során és azokon kívül is gyakorolja a kollégiumi közösség nyújtotta jogokat és teljesíti kötelességeit. Elsajátítja a társadalmi érintkezés alapvető szabályait.

Igen hatásos politikai intézmények (pl. önkormányzatok, Országgyűlés) meglátogatása, vagy ismert szakemberekkel való találkozás.

Fejlesztési követelmények, 1-8. évfolyam

- Legyen tisztában a demokrácia fogalmával, ismerje fel jelentőségét a közösségben, az emberi társadalomban.
- Lássa be, hogy a jog a társadalmi élet nélkülözhetetlen szabályozó eszköze.
- Értse meg az állampolgár és a társadalom együttműködésének fontosságát az egyéni és társadalmi célok elérése érdekében.
- Értse a kötelezettségek és a jogok egymásra gyakorolt hatását.
- a kollégista életkorának megfelelő szinten rendelkezék ismeretekkel a társadalmi normákról,
- sajátítsa el az elfogadott viselkedésformákat a családban, az iskolában, a kollégiumban, abban a közösségben, melynek tagja legyen kulturált a társadalmi érintkezésben és külső megjelenésében,
- ismerje és alkalmazza a társadalmi érintkezés különböző formáit, írásbeli és szóbeli műfajait,
- gyakorolja jogait és kötelességeit,
- ismerje és tisztelje közössége tagjait, törekedjen jó együttműködésre az együttélésben,
- legyen nyitott az övétől eltérő véleményekre,
- ismerje alapvető állampolgári jogait és kötelességeit,
- legyen kezdeményező, tanuljon meg felelősséget vállalni a döntései után,
- legyen képes megfelelő formában érvelni, vitatkozni, tudjon kulturáltan fellépni maga és társai érdekeinek védelmében.

Témakörök	Tartalmak, tevékenységek
Állampolgári ismeretek	Magánérdek, csoportérdek, közérdek. Társadalmi normák, csoportnormák; beilleszkedés és autonómia Az egyén jogai. A szabadságjogok ismerete és történelmi előzményei. A demokratikus választás és az azon való részt vétel.
Demokráciára nevelés	Az alkotmány, a hatalommegosztás, politikai ideológiák. A helyi önkormányzatok, a törvényhozás és a kormány, az igazságszolgáltatás működése, feladatai. Az agresszió háttere, formái, elutasítása. Az állam működésének megértése a mindennapi tapasztalatok (sajtó-és médiaanyagok segítségével) A politikai gondolkodás alapjai, politikaelméleti alapismeretek. Az Európai Unió intézményei és működése.

4. 5. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

„Az önismeret – mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszthető képesség – a társas kapcsolati kultúra alapja. Elő kell segíteni a tanuló kedvező adottságainak, szellemi és gyakorlati készségeinek kifejezésre jutását és kiművelését. Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmei hiteles kifejezésére, empátiára és kölcsönös elfogadásra. Ahhoz, hogy az elsajátított tudást és készségeket énképébe be tudja építeni, a tanítás-tanulás egész folyamatában támogatni kell abban, hogy érezze, alakítani tudja fejlődését, sorsát és életpályáját. A megalapozott önismeret hozzájárul a boldog, egészséges és kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.”

A kollégiumon belüli kapcsolat- és tevékenységrendszer szervezésével, ismeretek nyújtásával a nevelés elősegíti, hogy kialakuljanak az önismeret gazdag és szilárd elméleti és tapasztalati alapjai.

Kiemelt feladat a tanuló helyes, reális énképének, illetve önértékelésének kialakítása, elő kell segíteni a kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését. Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének, az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra.

Fejlesztési követelmények (évfolyam: 1-8. időkeret: 1 óra)

- Legyen képes személyiségjegyeit, tulajdonságait, képességeit felismerni.
- Értse, hogy tevékenységével tehet közvetlen környezetéért, csoportjáért, társaiért.
- Lássa be, hogy szükség van az alapvető magatartási szabályok betartására.

Témakörök	Tartalmak, tevékenységek
Az önismeret és társas kapcsolati kultúra	Reális, pozitív, fejlesztésre kész énkép. Személyiségprofil. Személyiségjellemzők. Jellem. Megjelenés. Magatartás. Viselkedés. Kapcsolatok (család, barátság, egyéb érzelmi kapcsolatok) és a kapcsolódás formái és módjai (pl. rokonszenv-ellenszenv, őszinteség-hazugság, alkalmazkodás-önállóság, előítélet-nyitottság, gyáva-ság-bátorság).
A tudás és tapasztalat jelentősége	Az emberi megnyilvánulások értelmezése és elemzése. Értékek, értékrendek, erkölcsi tulajdonságok. Egymás mellett élő erkölcsi felfogások értékeinek felismerése, érvelés, vitatkozás ellenük vagy mellettük.
Az empátia és mások elfogadása, társas kommunikáció	Konfliktusok felismerése, kezelése. Kapcsolatépítés. Érzelmi kapcsolatok: család, barátság, szerelem. A kommunikáció formái, kommunikációs elvárások a különböző kapcsolatokban.

4. 6. A családi életre nevelés

A magyar társadalomban a család tradicionálisan fontos helyet foglal el. A jól működő család biztonságot, érzelmi háttérrel, erkölcsi érzéket, önismeretet biztosít a tanulók számára, mely megóvjá őket a külvilág részéről ért feszültségektől, sérelmekről. A boldog család az erkölcsi megújulás egyik fontos megnyilvánulása, a családi élet tiszteletének a hétköznapi életben való megjelenése.

Mivel a szülőknek egyre kevesebb idejük jut gyermekeikre, ezért társadalmi elvárássá fokozódik napjainkban, hogy a nevelési-oktatási intézmények az erkölcsi normák közvetítésében fokozottan részt vegyenek

A kollégiumi nevelés egyik fontos feladata felkészíteni a diákokat a család tudatos felépítésére, hisz a családi életre való alkalmasság képessé teszi majd a megfelelő pár megtalálására, családalapításra illetve a gyermekek felnevelésére. Egyik alapvető feladata a kollégiumnak, hogy diákjaink a felelős párkapcsolat kialakításához, fenntartásához hasznos magatartási és viselkedési szokásokat tanuljanak meg.

Fontos feladatunk az erkölcsi érzék fejlesztése, alakítása- hisz az erkölcsi nevelés a szexuális nevelés egyik alappillére. Ne azt tanulja meg, amit a társaság, a köznyelv illetve a média sugall. A diák egészséges fejlődéséhez szükséges az ismeretek korrekt átadása.

Fejlesztési követelmények (1-8. évfolyam, időkeret: 1 óra)

- Ismerje a család szerkezetét, működését, valamint a különféle szerepeket és szabályokat a családi közösségben.

Képes legyen felismerni és megfelelő módon kezelni, értelmezni a családban előforduló különböző konfliktusokat.

Témakörök	Tartalmak, tevékenységek
A család szerepe és jelentősége az egyén életében	Én és a család. Barátság, szeretet, szerelem az életben, társismeret, felkészülés a családi életre. (Irányított beszélgetés.). A férfi-nő kapcsolat és a szerelem változatai a különböző kultúrákban - feldolgozás irodalmi alkotások, filmek segítségével. A szeretet. A családi életben fennálló érzelmi kötődések (film: Végszükség).
Együttműködés és felelősségvállalás a családban	Egyéni szituációk és konfliktushelyzetek elemzése. A család, mint támogató rendszer. Kommunikációs mód kialakítása a családban. A gyermek helyzete a családban a gyermeki jogok.
Családtervezés	Szerepek, feladatok a családban. Családi minta, értékek megbecsülése. Harmonikus család. Költségvetés készítése.
Konfliktusok a családban	Konfliktusforrások egy átlagos családban. Önbecsülés hiánya, kisebbségi érzet. (Önismereti teszt.). A családi konfliktusok eredete. Krízisek a családban. Konfliktuskezelési tréningek szervezése. Reális önismeret fejlesztése, önkontrol. Erőszak a családban (gyermek bántalmazása).

4. 7. Testi és lelki egészségre nevelés

A kollégium ösztönözze a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz kezelés módszereinek megismerésére és alkalmazására. A kollégium sportélete járuljon hozzá az egészséges életvitel, a helyes életmódminta kiválasztásához.

A diákokat segíteni kell abban, hogy elkerüljék az egészséget, biztonságot veszélyeztető helyzeteket. Megfelelő ismereteket kell közvetíteni ahhoz, hogy elutasíthassák a szenvedélybetegséghez, a káros függőséghez vezető szokásokat. Ezt a munkát kollégiumunkban csoportfoglalkozások és kollégiumi szabadidős programsorozatba beépítjük. valósítjuk meg. Bízunk abban, hogy a kollégistáinkban hosszú távon kialakítható, megtanítható a testi-lelki harmónia, illetve a külső-belső egyensúly egyaránt.

Fejlesztési célok (1-8. évfolyam, időkeret: 2 óra)

- ismerje fel az egészséget fenyegető tényezőket,
- tudjon a balesetek megelőzésének módjairól, az egészségkárosító szokások és szenvedélyek kialakulásának megelőzéséről,

- értse és ismerje meg a helyes táplálkozási szokásokat és az ehhez kapcsolódó tennivalókat, életmódot,
- legyen képes egészséges gondolkodásra, pozitív érzelmek befogadására,
- ismerjen meg stressz oldó technikákat, és hatékony konfliktuskezelési módszereket,
- alakuljon ki az igénye a rendszeres testmozgás, testkultúra iránt.

Témakörök	Tartalmak, tevékenységek
Egészséges és biztonságos élet	Egészségmegőrző szokások kialakítása (helyes táplálkozás, életvezetés, szabadidő hasznos eltöltése).
Veszélyeztető tényezők	Alkohol, drog, dohányzás: a helyzetfelismerésre és a döntésre való képesség kialakítása (prevenció).
Stessz- és konfliktuskezelés	Stressz- és konfliktuskezelő technikák.
A sport szerepe az egészséges személyiségfejlődésben	A különböző sportformák gyakorlásának a személyiségben meglévő feltételei, a gyakorlás képességbeli eredményei.

4. 8. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A foglalkozások célja, hogy felkészítse a kollégistákat az önkéntes feladatvállalásra, az önzetlen segítségre, a nagyobb közösség életében való tevékeny részvételre. A tanulók konkrét élethelyzetekben, tapasztalati úton keresztül ismerkedjenek meg hátrányos helyzetben lévő, és /vagy fogyatékkal élő emberekkel, a közvetlen környezetükkel, legyenek képesek meglátni a segítségnyújtás lehetőségét.

A diákokat segíteni kell abban, hogy vegyenek részt közösségi munkákban, próbálják ki magukat vezetői pozíciókban, sajátítsanak el közösségi szokásokat. A foglalkozások során a kollégista megismeri, hogy mely területeken tervezhet önkéntes munkát, ennek alapján választhat a képességeinek és érdeklődésének megfelelő helyszínt.

A hatékony együttműködés, problémamegoldás pozitív változást vált ki a diákok személyiségfejlődésében. Megfelelő pályaválasztást segít elő és nagyobb esélyt biztosít a munkaerőpiacon való boldogulásban.

Fejlesztési célok (1-8. évfolyam, időkeret 2 óra):

- váljon képessé a saját és a másik ember érzéseinek, gondolatainak felismerésére,
- legyen nyitott embertársaival szemben,
- tudatosuljon az egymásra figyelés fontossága,
- legyen képes a segítő magatartásra, az önkéntesség
- tisztelje és fogadja el embertársait, függetlenül azok anyagi és kulturális háttérétől,
- legyen képes a kihívások és a problémák kreatív és innovatív megoldására,
- legyen képes önmaga és mások iránti felelősségvállalásra,
- személyes példán keresztül inspiráljon másokat hasznos tevékenységre,
- vállaljon szerepet a kollégiumi, iskolai közösségi életben
- tartsa be a közösen elfogadott szabályokat,
- legyen képes csapatmunkára, kompromisszumkötésre,
- rendelkezzen megfelelő önismerettel, szociális érzékenységgel.

Témakörök	Tartalmak, tevékenységek
Egyéni szociális értékrend kialakulása	Hátrányos helyzet, fogyatékoság fogalma. Elfogadás, bizalom, tolerancia. Szolidaritás, nyitottság. Segítségkérés, elfogadás, visszautasítás.
A segítségnyújtás és felelősségvállalás lélektani háttere	Önbizalom. Kreativitás, törődés, tekintet másokra. Felelősségvállalás. Önmagunk és mások elfogadása.
Önkéntes feladatvállalás	Együttműködés, önállóság. Problémák felvetése, felismerése. Magánérdek, csoportérdek, közérdek. Hitelesség. Önkéntes feladatvállalás másokért. Csapatmunka, egymásra figyelés.

4. 9. A fenntarthatóságért és környezettudatosságért felelős magatartás kialakulásának segítése

A kollégiumi nevelés országos alapprogramja szerint a környezeti nevelés célja, hogy felkészítsen a fenntartható fejlődés fontosságának a felismerésére, a környezettel kapcsolatos harmonikus életvezetésre.

Nevelő munkánk során képessé kell tenni a gyermekeinket a környezetet terhelő tevékenységek felismerésére, ezek csökkentésére, a környezeti problémák és konfliktusok kezelésére, lehetőség szerinti megoldására. Ösztönözni kell növendékeinket a környezet védelmére, utasítsák el mindazt, ami környezetünk állapotát rontja. Egyértelművé kell tenni, hogy környezetünk használata életünk meghatározó része, a környezetünkkel való kapcsolatunk befolyásolja közérzetünket, életünk kilátásait, minőségét. Törekedni kell a pozitív jövőképek kialakítására.

A kollégium elősegíti a tanulók fenntarthatóságért és a környezetért felelős szemléletének, magatartásának kialakulását, melyet a környezettel való harmonikus együttélés megteremtésére való törekvés jellemez, elősegítve ezzel az élő természet fennmaradását, és fenntartható fejlődést.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

Fejlesztési célok (1-8. évfolyam, időkeret 2 óra):

- válják érzékennyé környezete állapota iránt,
- ismerje fel a környezetet szennyező anyagokat, a környezetre káros tevékenységeket, és kerülje is el ezeket,
- legyen képes tudatosan, a környezeti szempontokat is figyelembe véve alakítani a kollégium belső és külső környezetét és azt a mindennapjaiban is alkalmazza,
- részesítse előnyben a természetes, újrahasznosítható anyagokat,
- válják erkölcsi alapulvévé a természet tisztelete, környezete megbecsülése, utasítsa el a szándékos környezetrombolást,
- tekintse kötelességének a környezet védelmét.

Témakörök	Tartalmak, tevékenységek
Környezetünk állapota	Környezetünk változása, túlnépesedés, környezetszennyezés, erőforrás gazdálkodás. Hogyan változott a település? Milyen előnyök és

	hátrányok származtak a környezeti változásokból? Hogyan változik környezetünk élővilága? Hogyan változott életünk minősége? J A Föld, mint globális rendszer, a globalitás folyamatai. Környezetvédelem, a Bioszféra megóvása. Mit tehet az egyén? Természetvédelem, hazai természeti értékeink, természeti és tárgyi környezet értékeinek megóvása. Ismerkedés nemzeti parkjaink, a magyar világörökség és a település értékeivel.
Közös felelősségünk	Tudatosítani kell, hogy mindenkinek a maga közösségében kell megtennie az első lépéseket. A tanuló felelősségvállalása a kollégium környezetének állapotáért. Környezettudatos vásárlás, fogyasztás gyakorlása. A termékek életútjának követése. Mit tehetnék, és mit teszek? Mi befolyásolja döntésemet? Hogyan tervezem saját jövőmet? Környezettel kapcsolatos jogok és kötelességek.

4. 10. Pályaorientáció

Fejlesztési követelmények, (5-8. évfolyam, időkeret 2 óra)

- tudatosuljon a diákokban a pálya és a személyiség valamint a képességek és az adottságok összhangja
- tudja összehasonlítani az egyes pályák szakmai, elvárásait, jellemzőit

Cél:

Megfelelő önismeret, mely a továbbtanulásnál meghatározó.

Ismeret a különféle középiskolákról, szakmákról.

Feladat:

Képességeknek megfelelő iskolák bemutatása, meglátogatásának előkészítése (nyílt napok).

Képességvizsgálat a Pályaválasztási Tanácsadóban.

Időterv, témakörök:

(2x1 óra)

1.Különféle életpályák, szakmák bemutatása

Tematikus gyűjtőmunka szakmákról.

Mely szakmához, milyen képességeknek kell párosulnia.

(1 óra)

2.Továbbtanulási lehetőségek

Tematikus gyűjtőmunka középiskolákról.

Erős vagy gyenge iskola?

(1 óra)

Témakörök	Tartalmak, tevékenységek
Tevékenységek és szakmák jellemzői	Mutassuk be a különféle szakmákat és a betöltésükhöz szükséges képességeket, adottságokat, ergonómiai elvárásokat.
Különféle életpályák bemutatása	A pszichológussal és az iskolával együttműködve mérjük fel a tanulók személyiség-jellemzőit, érdeklődési körét és ehhez kapcsolódóan a pályaválasztási lehetőségeit. Mutassuk be, milyen életpályák lehetőségek vannak. illetve választhatóak,
Továbbtanulási lehetőségek	Az iskolának – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – teljes képet kell nyújtania a továbbtanulási lehetőségekről, és az ehhez

	kapcsolódó munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítani, amelyek révén a tanulók kipróbálhatják képességeiket, - az érdeklődésüknek megfelelő területeken -, és képessé válnak pályájuk kiválasztására és a hozzájuk vezető erőfeszítések megtételére.
Pályaválasztás, pályaorientáció	Mutassuk be, hogy a tanulás, valamint a képzettség megszerzése mennyiben segíti a esetleges távlati pályaválasztást (hosszú távú célok beépítése a gyermek gondolkodásába).

Külön segítség a kollégiumban: a pszichológusi segítséőről

Kollégiumunkban főállású pszichológus segíti a hozzánk került gyerekek életét. Az ő szervezésében 7-8 osztályosoknak pályaorientációval foglalkoznak egy féléven keresztül. Tanácsaival illetve vezetésével találhatják meg gyermekeink a megfelelő - személyiségükhöz, képességeiknek megfelelő - továbbtanulási lehetőségeket.

4. 11. Gazdasági és pénzügyi nevelés

A helyes gazdálkodás alapvető szabályainak megismerésére a kollégium megfelelő helyet és lehetőséget biztosít.

Működése egyben megfelelő példát mutat arra, hogy miként kell és szabad a javakkal ésszerűen gazdálkodni, a fogyasztás szerkezetét a lehetőségekhez viszonyítva megfontolt módon kialakítani.

Az egyéni és közösségi érdekek jól összehangolhatók a diák-önkormányzati munka révén. Gyakorolhatók a döntés és a felelősség egymásra hatásából adódó helyzetek.

Fejlesztési követelmények, 7-8. évfolyamon

- ismerje meg az ésszerű családi gazdálkodás kialakításának módszereit,
- háztartási eszközök ésszerű használatának tudatosítása a kollégiumban és otthonunkban,
- legyen tisztában az otthoni pénzügyi lehetőségekkel, korlátokkal,
- tanulja meg a különféle pénzkezelési technikákat.

Időterv, témakörök:

(2x1 óra)

a. A gazdaság működésének alapjai

Gazdaság a társadalomban.

Mi az a gazdasági válság?

A pénz fogalma.

(1 óra)

b. A családi gazdálkodás

A család, mint kis gazdálkodás

Mit kapunk a pénzünkért?

Ha nincs pénz, jöhet a hitel?

(1 óra)

Cél:

A helyes gazdálkodás alapvető szabályainak elsajátítása

Feladat:

A helytelen gazdálkodásból adódó társadalmi problémák felmutatása példákon keresztül. A pénzkezelési technikák alapjainak elsajátítása.

Témakörök	Tartalmak, tevékenységek
A gazdaság működésének alapjai	A helyes családi gazdálkodás bemutatása különféle családszerkezetben. Példákon keresztül ismertetés: milyen problémák adódhatnak a társadalomban a helytelen gazdálkodás miatt és ezek milyen következményekkel járnak.
A családi gazdálkodás	A kiadások tervezése (közüzemi, lakhatási költségek, élelmiszer, egyéb szükségletek). Vásárlási szokások. (pazarlás, takarékoskodás). A szükséglet és a kínálat megbeszélése. Költségvetés készítése.
Pénzkezelés technikái	Banki műveleteket ismertetése és elsajátíttatása (csekk kitöltése, bankkártya használata, pénzáttalás stb.). A pénz kialakulásának folyamata, történelmi szerepe.

4. 12. Médiatudatosságra nevelés

A médiatudatosságra való nevelés folyamán a diákok megismerkedhetnek a média működésével, annak jótékony és káros hatásmechanizmusával, a média és a társadalom kapcsolatrendszerével, a valóságos és virtuális érintkezési formákkal és azok módjaival, továbbá a média jogi és etikai jelentőségével.

Cél:

A kritikai érzék kialakítása az internetes médiatartalmak megválasztáshoz.

Feladat:

Az online kommunikáció hatékony és kulturált használata a gyakorlatban.

Időterv, témakörök:

(1x1 óra)

A médiatartalmak és a valóság összefüggése

Szelekció, kritikai hozzáállás.

A világháló használatának etikája.

Az internet veszélyei.

Vele, vagy nélküle? A függőségről.

(1 óra)

Témakörök	Tartalmak, tevékenységek
A média társadalmi szerepe	A tanulók értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. Az alapvető médiaműveltség megszerzése. Önálló tájékozódási, és értékelési képesség elsajátítása. A média társadalmi szerepének megismerése.
A médiatartalmak és a valóság kapcsolata	A szelektivitás képességének gyakorlása. Vita a média használatával kapcsolatos megfigyelések alapján. A média ártalmas hatásainak felismerése.

Az internet használat szabályai,	A nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjai.
A számítógép, az internet függőség veszélyei	Az internet- és játékfüggőség kóros hatásainak bemutatása.

A kötelezően biztosítandó foglalkozások köre (15 óra/hét/)

Kötelezően biztosítandó foglalkozások:

- tanóra (a tanulás differenciált segítése)
- felzárkóztatás (tanórán kívüli foglalkozás) + logopédia
- fejlesztés (speciális problémával küzdő gyerekek számára)
- tehetséggondozás (valamilyen területen jó adottságokkal, illetve szélesebb körű érdeklődést mutató gyerekek fejlesztése)
- irodalmi, vizuális, zenei képességek fejlesztése,
- személyes törődést biztosító foglalkozások (pszichológiai foglalkozások biztosítása)
- csoporton belüli egyéni beszélgetések
- személyiségproblémák rendezése
- családi kapcsolatok fenntartása, kapcsolati zavarok rendezése – családgondozóval
- diákönkormányzat működtetése (felelősi rendszer kialakítása, diák-önkormányzati vezetők felkészítése) otthongyűlés
- hétfégi programok: kirándulás, uszoda, múzeumlátogatás, színházi programok

A kollégiumi foglalkozások szervezésében alapvető követelmény, hogy a programok tervezésében a gyerekek aktívan vegyenek részt.

A kollégiumban négy csoport működik. A csoportok elhelyezése lehetővé teszi, hogy egymást nem zavarva szervezhessék életüket.

Minden csoporthoz tartozik két lakószoba, fürdőszoba, és előtér. Ezen kívül rendelkezésre állnak olyan helyiségek, ahol a közös programokat, a szakköri foglalkozásokat bonyolíthatják.

Mindkét szinten társalgó előtérrel 42+21 m². Ebédlő 80 m², könyvtár 32 m², tornaszoba 32 m², számítógép-, és szakköri helyiség 14 -14 m².

A kollégiumi program megvalósításához minden olyan helyiséggel, berendezéssel, felszereléssel rendelkezünk, mely lehetővé teszi a foglalkozások szervezését a felzárkóztatást és a tehetséggondozást.

Minden csoport rendelkezik televízióval (kábeltévé csatlakozással), videóval, számítógéppel, sztereo rádióval, magnó- és cd lejátszóval.

A kötelezően választott, és szabadon választható foglalkozások tervezése, szervezése elsődlegesen a csoport szinten történik. Ezen felül különböző témákra bontottan szerveződnek foglalkozások házon belül, és házon kívül is (könyvtár, múzeum, színház, sportkör).

Kollégiumunkban a kötelezően biztosítandó foglalkozások óraszámai a következőképpen alakulnak:

a. Felkészítő foglalkozások köre

- a tanulásra fordított idő kötelezően 10 óra/hét, amely nevelői elbírálás alapján tanulószobán vagy saját szobában eltöltendő idő
- egyéb felkészítő foglalkozás 1 óra/hét (tehetséggondozás, tanári segítség a tanulási folyamatban, korrepetálások)
- csoportfoglalkozás 1 óra/hét (60 %-a tematikus, a többi általános, kollégiumi étellel kapcsolatos)

b. Kötelező csoportfoglalkozások (és az azokon bevezetendő témakörök)

TÉMAKÖR	1-8. évfolyam
A tanulás tanítása	4
Az erkölcsi nevelés	2
Nemzeti öntudat, hazafiasság	2
Állampolgárságra, demokráciára nevelés	1
Az önismeret és társas kultúra fejlesztése	1
A családi életre nevelés	1
Testi és lelki egészségre nevelés	2
Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	2
Fenntarthatóság, környezettudatosság	2
Pályaorientáció	2
Gazdasági és pénzügyi nevelés	2
Médiatudatosságra nevelés	1
	22 óra

Forrás: *Kollégiumi nevelés országos alapprogramja* - 59/2013. (VIII. 9.) EMMI rendelet

A kollégiumban évi 37 nevelési héttel (az 1-8. évfolyamon 33 nevelési héttel), ezen belül minden héten egy kötelező csoportfoglalkozással kell számolni. Az óraszámok (heti 24 foglalkozási óra) minden csoportban lehetővé teszik, hogy a kollégiumok a tematikus csoportfoglalkozásokat - részben vagy egészben – a csoportvezetői foglalkozások keretében, vagy a felkészítő foglalkozások terhére szervezzék meg. A további idő a csoport és a kollégium, valamint a csoport tagjainak ügyeivel, szervezéssel, közösségi feladatok megszervezésével telik.

c. speciális ismereteket adó foglalkozások

Szabadidős foglalkozások, amelyek a szabadidő helyes eltöltését hivatottak segíteni (meghirdetése június és szeptember, indítása október első hete)

A szabadidő eltöltését szolgáló foglalkozások: a kollégium által biztosított 2 óra/hét. A

lehetőségekből szabadon választható, de választani kötelező. (Részletesebben: 3.2.3. pont alatt).

5. Az SNI (sajátos nevelési igényű diákjainkról)

Tanulóink, kollégiumi diákjaink nagy százalékban sajátos nevelésű igényű, szakértői véleménnyel illetve enyhe értelmi fogyatékoságúak kerülnek hozzánk.

A felvételt nyert gyerekek iskoláztatása több iskolában történik.

Az elhelyezést kérő gyerekek normál tantervű és speciális feladatokat is ellátó tantervi követelménnyel dolgozó iskolákba járnak.

A különböző részképesség-zavarral küzdő gyerekek fejlesztése, majd konkrétan az éves foglalkozási terv alapján kollégiumi foglalkozásokon történik.

A beszéd- és diszlexia korrekcióval továbbra is a logopédus foglalkozik, a mentálhigiénés ellátásukról a pszichológus gondoskodik egyéni és csoportfoglalkozások keretében.

A fentiek miatt a kollégiumban szervezett foglalkozások (csoportos és egyéni) tervezésénél figyelembe kell venni az iskolán kívüli, de ide kötődő programokat is, meg kell teremteni azt az egyensúlyt, mely alapvetően figyelembe veszi a gyerekek terhelhetőségét.

5.1. Az SNI gyerekek integrációjáról

A kollégiumban megvalósuló integráció szociális szintjének alapját a közös programok képezik, mint például a diákönkormányzat és a szakkörök, illetve a közös alkalmi programok, így a közös kirándulás, a havi Kollégiumi szabadidős rendezvényei és az ünnepélyek, tanulmányi- és sportversenyek. Részt vesznek ezek a gyerekek a gyermekotthonok országos versenyein is.

6. A pedagógiai felügyeletről

A kollégiumban szervezeti egységenként(csoportonként) két pedagógus közreműködésével (ügyeletes nevelő tanár) gondoskodik a foglalkozásokon tartózkodó tanulók pedagógiai felügyeletéről, a kollégiumi élet szervezéséről.

6. 1. A pedagógiai felügyelet átadásakor

(éjszakai ügyelet megkezdésénél) dokumentált átadás-átvétel történik az ügyeletes tanárok és az ügyeletes éjszakai gyermekfelügyelő között, valamint információ cserére kell sort keríteni.

7. A kollégiumi nevelés eredményességének értékelése

Minden intézmény feladata az önértékelésen alapuló minőségfejlesztési rendszer kialakítása és működtetése, a partneri elégedettség növelése, valamint az elvárások, az elégettség-elégedettség mérése és az ez utáni értékelés.

Kollégiumunk nevelőtestülete és az intézményvezetése arra törekszik, hogy a partnerek igényeinek és véleményének figyelembe vételével alakítsa a nevelő munkáját.

Ezért igyekszünk:

- nevelőtestület tudását korszerűsíteni
- pedagógiai módszereinket újítani, gazdagítani,
- igyekszik tudatosítani a tantestület minden tagjában a minőség iránti elkötelezettséget
- a partnerek, munkatársak véleményét folyamatosan figyelembe veszi.

A minőségi munka tökéletesítése érdekében intézményünk a következő **célokat** tűzte ki:

- a bukások számát a felzárkóztatás folyamata által csökkenteni
- több kollégiumi rendezvényen, versenyen, szakkörön biztosítani a szabadidő értelmes eltöltését
- tisztább kollégiumi környezet kialakítását új ellenőrző módszerek bevezetése által
- pedagógusaink akkreditált továbbképzéseken való indítását
- a partneri elégedettség növelését
- a minőségirányítási rendszer ismertségének, elfogadottságának növelését
- a tovább tanuló kollégistáink hatékonyabb után követése
- az idegen nyelvi képességek, felzárkóztatása fejlesztését
- a sajátos nevelési igényű tanulók integrációjának maximális segítségét.
- A családok maximális segítése, mert nem mindegy, hogy hova megy haza a gyerek
- Egyéni pszichoterápia, családklub foglalkozások, speciális szociális és pszichés megsegítése a gyermeknek és a családnak egyaránt

Mindezek érdekében a kollégium fokozottan figyel a partnerekkel való rendszeres kapcsolattartásra, méri azok elégedettségét.

Az elmúlt időszakban a szülők elégedettségét, valamint a gyerekek iskoláiban végeztük el ezeket a méréseket, és kaptunk visszajelzéseket.

A 2017/18-as tanév végétől szintén célul tűztük ki, hogy elégedettséget vizsgáljuk meg a diákok körében (kérdőív segítségével évente egy alkalommal), a szülők körében (évente kérdőív segítségével – egy alkalommal), a pedagógusok körében (ugyancsak évente egy alkalommal), és az egyéb munkatársak körében (évente).

Éves ellenőrzési területeink

- a Pedagógiai programot (kollégiumvezetés, évente)
- munkaterveket (igazgató, tanév elején majd folyamatosan)
- a munkatervek alapján végzett munkát (kollégiumvezetés, folyamatosan)
- nagyobb rendezvényeket (kollégiumvezetés, éves szabadidős terv szerint)
- magatartás, szorgalom (csoportvezetők, félévenkénti beszámolójából)
- tanulmányi munkát (csoportvezetők, folyamatosan)
- pedagógusok nevelő munkája (igazgató, igazgatóhelyettes, folyamatos)
- kollégiumi foglalkozásokat (igazgató, igazgató helyettes, folyamatosan)
- rendszergazda, gyermekvédelmi felelős (igazgató, igazgatóhelyettes, folyamatosan)
- DÖK munkája (igazgató, illetve helyettese, folyamatosan)
- lakószobák rendjét és tisztaságát (csoportnevelők naponta)
- felzárkóztatást, korrepetálást, tehetség gondozást (nevelők, csoportvezetők, félévente)
- Gyermek- és ifjúságvédelmi felelős munkáját (igazgató, gyermekvédelmi felelős, félévente)
- Pszichológusi munkát félévente (igazgató, igazgató helyettes félévi beszámoló, TEAM-megbeszéléseken)
- a kollégium rendjét, házirendet (igazgató, igazgató helyettes, nevelők, naponta)
- tűzvédelmet (igazgató, évente legalább kétszer)
- számítógépeket, számítógépes rendszereket (rendszergazda, folyamatosan)

- berendezések, használati eszközöket (karbantartó, gazdasági ügyintéző folyamatosan).

Az igazgató ellenőrzi a kollégiumi nevelő munkára vonatkozó alapidokumentumokat, és azok érvényesülését, tapasztalatait megbeszéli az igazgatóhelyetttel, és az érintett nevelőkkel.

A vezetők kiemelten foglalkoznak a pályakezdő, illetve a kollégiumi nevelőmunkában még tapasztalatot nem szerzett kollegákkal. Ellenőrzéseik kiterjednek a csoportfoglalkozásokra, tanórákra, szakkörökre, a gyermekfelügyelők munkájára, a fenntartást és az ellátást biztosító munkatársakra.

Az ellenőrzés belső szabályait az intézményi SZMSZ tartalmazza.

Intézményünkben hetente megtartandó TEAM megbeszélések a szakmai elemzés, értékelés szinterei.

Várható eredmények

A felméréseken kapott minőséggel kapcsolatos eredményeket kollégiumunk kiértékeli.

Ezután önértékelést végez, melynek keretében feltárja a hibákat, majd korrigálja azokat.

Esetleg intézkedési tervet készít valamint feladatokat, célokat tűz ki.

Az intézmény külső ellenőrzése a fenntartó ellenőrzési terve alapján valósul meg.

8. Záradék

A pedagógiai program tükrözi a vállalt nevelési célokat, megfeleltetve a dokumentumot a mindenkor hatályos törvény által előírt kötelezettségeinek.

A pedagógiai program elfogadása a kollégium nevelőtestületének a feladata.

A pedagógiai program az igazgató jóváhagyásával lép hatályba, s annak változtatásáig hatályos.

A pedagógiai programot jóváhagyás után nyilvánosságra kell hozni, a szülők és tanulók részére hozzáférhetővé kell tenni.

8. 1. A Pedagógiai Program személyi és időbeli hatálya

A Pedagógiai Program a kollégium nevelő-oktató munkájában résztvevő minden dolgozójára és tanulója nézve kötelező érvényű.

A nevelőtestület elfogadása után, az igazgató jóváhagyásával lép hatályba.

A Pedagógiai Program nyilvános, egy példánya az igazgatónál, egy-egy példánya az igazgatóhelyetteseknél tekinthető meg, illetve a kollégium honlapján is biztosítjuk a szakmai dokumentumok nyilvánosságát. A honlap elérhetősége: www.tapolcsanyi.hu.

8. 2. A pedagógiai program módosítása

A pedagógiai program módosításra kerül:

- valahányszor a törvény előírja,
- nevelőtestületi kezdeményezésre, amennyiben jelentősen módosulnak valamely nevelési területtel kapcsolatos elképzelések,
- az intézmény feladatellátását jelentősen módosító fenntartói döntések nyomán.

Budapest, 2017. május 12.

PH.

Havasi Tibor
igazgató

A programot az intézmény nevelőtestülete 2017. év május hó 12. napján megtárgyalta és elfogadta mint 2017. szeptemberétől hatályba lépő Pedagógiai Programot.

.....
hitelesítő nevelőtestületi tag

.....
hitelesítő nevelőtestületi tag/DIÓ

A kollégiumban a jelen szabályzat elkészítésének időszakában szülői szervezet nem működik. A Pedagógiai Programot az igazgató a fenti napon jóváhagyta.

9. Melléklet

ZÁRADÉK

a pedagógiai programban a fenntartóra háruló többletkötelezettségről

A Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 26. § (1) pontja alapján „A nevelő és oktató munka az óvodában, az iskolában, a kollégiumban pedagógiai program szerint folyik. A pedagógiai programot a nevelőtestület fogadja el és az intézményvezető hagyja jóvá. A pedagógiai program azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra, a működtetőre többletkötelezettség hárul, a fenntartó, a működtető egyetértése szükséges.”

A kollégium többletkiadást igénylő programjaihoz (szakkörök, szabadidős tevékenységek, sporttevékenységek, kulturális programok, táborok) az engedélyt a fenntartótól minden esetben be kell szerezni.

A tervezett szakkörök (fazekas-, sport- és szabadidős, bio-art, kézműves és média szakkör) mind olyan elemek a pedagógiai programban, amelyekhez a fenntartótól a többletkiadásokra engedélyt kell kérni.

Amennyiben a fenntartó ezen programok megvalósításához nem tud hozzájárulni, a kollégium az intézményi ellátmányból illetve támogatásokból, adományokból igyekszik finanszírozni ezeket, a lehetőségekhez mérten.

A pedagógiai programban szereplő költségvetési támogatást igénylő feladatok megszervezése, végrehajtása előtt legalább 30 nappal az intézmény köteles beszerezni a fenntartó engedélyét.

A többletkötelezettség mértékéről a fenntartó a hatályos költségvetésének figyelembe vételével dönt.

Ezen záradék a hatályos pedagógiai program mellékletét képezi.

Budapest, 2017. 05. 12.

.....

.....

igazgató olvasható neve és aláírása

p.h.